

Celâl Bayar Kabinesi bugün istifa etti

Dahiliye Vekili ve Parti genel sekreteri B. Refik saydam istifayı teklif etmiş ve ekseriyet bu fikre taraftar olmuştur

Yeni kabine B. Refik Saydam tarafından teşkil edildi. Yarın itimad reyini istiyecek

Yeni Kabinede Dahiliye Vekâletine Tekirdağ Mebusu B. Faik Öztrak, Ziraate eski Vekil B. Muhlis Erkmen geldi. Diğer Vekiller mevkilerini muhafaza ediyorlar

Ankara 25 (Telefonla) — Celâl Bayar Kabinesi bugün istifa etmiş, yeni Kabine Dahiliye Vekili İstanbul mebusu B. Refik Saydam tarafından teşkil edilmiştir. Kabinenin istifası şu şekilde olmuştur:

Parti divanı bugün saat 11 de Reiscümhurun riyaseti altında toplanmış, içtima kırk dakika kadar sürmüştür. Bunu müteakip Vekiller Heyeti B. Celâl Bayarın riyaseti altında toplanmıştır.

Söylenişine göre bu toplantıda Dahiliye Vekili ve

Parti Genel Sekreteri B. Refik Saydam meclisin intihabatı yenilemek kararını vermek üzere bulunduğu şu günlerde hükümetin çekilmesi muvafık olacağı kanaatini ileri sürmüştür ve bu fikir etrafında ekseriyet hasıl olmuştur. Bunu müteakip B. Celâl Bayar Reiscümhuru ziyaretle Kabinenin istifasını takdim etmiştir.

Meclis, öğleden sonra saat on beşte Tekirdağ mebusu Faik Öztra'nın başkanlığında toplanmıştır. Reis, Kabinenin istifası hakkındaki riyaseticümhur tezkeresinin okunacağını umumî heyete bildirmiştir.

Bundan sonra B. Celâl Bayarın istifası münasebetile yeni Kabineyi teşkile İstanbul mebusu B. Refik Saydamın memur edildiği hakkındaki Riyaseticümhur tezkeresi okunmuştur.

Tezkereler okunduktan sonra yeni Kabinenin teşkiline imkân bırakmak üzere celse on beşi on geçte tatil edilmiştir.

Saat on yediye on kala ikinci celse Refet Cantezin başkanlığında toplanmıştır.

Celsenin açılmasına bir iki dakika kala B. Refik Saydam salona girmiş, her zamanki mevkiinde oturmuştur.

Celse açılınca yeni Kabinenin teşkiline dair Riyaseticümhur tezkeresi okunmuştur. Yeni Kabine şu suretle teşkil edilmiştir:

Başvekil: Refik Saydam
Dahiliye: Faik Öztrak
Hariciye: Şükri Saraçoğlu
Nafia: Ali Çetinkaya
Maliye: Fuad Ağralı
Adliye: Fikret Silay
Milli Müdafaa: Naci Tınaz
İktisad: Hüsnü Çakır
Maarif: Hasan Âli Yücel

Ziraat: Muhlis Erkmen
Gümrük ve İhtisarlar: Rana Tarhan
Sihhat ve İçtimai Muavenet: Hulûsi Alataş

Bu suretle yeni Kabinede B. Celâl Bayar ve B. Faik Kurdoğlu müstesna olmak üzere eski vekiller mevcut bulunmaktadır.

Kabinenin teşkili hakkındaki tezkere okunduktan sonra vakit geciktirildiğinden yarın saat on beşte toplanmak üzere celse tatil edilmiştir. Meclisin tatilini müteakip parti grubu toplanmıştır. Kabine yarın mecliste itimad reyini istiyecektir.

İngiliz müesseselerini dolandırmak isteyen bir şebeke meydana çıkarıldı Hilâfet için düşüncemiz şudur:

Hilâfet müessesesi, modası geçmiş, ihtiyar ve her halde zararı kârından fazla bir korkuluktur

Ankara 24 (A.A.) — C. H. P. Büyük Millet Meclisi grubu umumî heyeti bugün «24/1/1939» saat 15 de reis vekili Trabzon mebusu Hasan Sakanın riyasetinde toplandı. İlk defa söz alan muhterem Başvekil Celâl Bayar, kürsiye geldi ve hülasa olarak aşağıdaki beyanatta bulundu:

Arkadaşlar, size hiç hoşunuza gitmeyecek ve belki de sizi üzecek bir haber vermek vazifesile mükellefim. Gayet kuvvetli bir menbada istihbar ettik ki «İmpeks» adında bir şirket İngilterede bazı müesseselere müracaat etmiş ve kendisine yüzde 4 veya 6 komisyon verildiği takdirde Türkiye ile yapılacak işlerin o müesseselere verilmesini temin edeceklerini söylemiştir. Bu haber tabii nazarı dikkatimizi celbettir. Derhal hükümetin ve mali müesseselerimizin İngilterede açılmış olan krediyi istimal yolunda ne gibi teşebbüsleri varsa bu işin mahiyeti mevdana çıkıncaya ka-

Halk Partisi divanı bugün toplanıyor

Hükümet Parti beraberliğinin neticelerini tetkik eden komisyon çalışmalarına devam ediyor

Ankara 24 (Telefonla) — Hükümet Parti beraberliği hakkında Cumhuriyet Halk Partisi genel başkanlığı divanı tarafından 936 senesi 18 haziranında verilmiş olan kararın neticelerini tetkik etmek ve bu neticelere göre alınması icap eden yeni kararları ihzari mahiyette teemmül etmek üzere Erzincan mebusu B. Safet Arıkanın başkanlığında Kütahya

busu B. Esad, Zonguldak mebusu B. Halil Türkmenden müteşkil heyet çalışmalarına devam etmektedir.

Hükümet Parti beraberliği neticeleri aynı zamanda valilerden de sorulmuştur. Gerek komisyondan ve gerek valilerden gelecek cevapların neticeleri genel sekreterlikçe tetkik edilerek Parti genel başkanlık divanına arz edilecektir.

936 senesi 18 haziranında Parti genel başkanlık divanına verilmiş olan

Fransa, İspanya işine karışacak mı?

İtalyanın asker topladığı söyleniyor. İngiliz gazeteleri endişede

Paris 24 (A.A.) — Temps gazetesi, «Fransız menfaatleri» başlığı altında yazdığı bir makalede İspanyol meselesini tetkik ederek diyor ki:

«İtalyan müdahalesi bizde ne kadar acı ve elem uyandırursa uyandırsın, ademi müdahale siyasetinden ayrılmak Fransa için hiç de muvafık olmayacaktır. Hususile İngiltere ademi müdahaleye sadık kaldığını ilân edip durmaktadır.

Ancak İspanyanın dahili harbine karışmamak, Fransız menfaatlerini gözetmemek değildir. Fransanın menfaati, İspanyanın hükümet şekli her ne olursa olsun, münhasıran İspanyollara kalmasını emreder. Eğer

nasyonalistlerin zaferi takdirinde, İtalyanın ve general Frankonun müteaddid teminatına rağmen, İspanya da cenebi teşekküllerin kalacağı anlaşılırsa, Fransanın da oralarda bu ihtimalleri karşılayacak mevziler tutması icap eder.

Bu neviden bir çok mevziler görüyoruz. Fakat bunlardan en çetinine tevessül etmemek şayanı temennidir. Bunun önüne geçmek için menfi durmak kifayet etmez.

Cumhuriyetçilere olan bütün şahsî muhabbetlerimize rağmen, Frankonun zaferi daha muhtemeldir. Eğer bu, böyle kabul edilirse, demokrasinin (Devamı 8 inci sahifede)

B. Edenin şiddetli bir nutku

Coventry - Warwickshire - 24 (A.A.) — Eski Hariciye Nazırı B. Eden, bir nutuk söyleyerek, Franko ordularının İtalyan harp malzemesi ile Barselona yaklaştığı sırada Başvekil B. Chamberlain'ın İtalyaya karşı takip ettiği siyaseti tenkid etmiştir.

B. Eden, İngiltere ile Fransanın, menfaatlerini muhafaza hususunda azımkârane hareket etmelerinin sulh

Hatip, bundan sonra Fransa ile İngilterenin İspanyaya müteallik olan hayatî menfaatlerini saymış ve demiştir ki:

«İspanyanın siyasi istiklâline ve mülki tamamiyetine riayet edilmek icap eder ve hiçbir cenebi devlet, İspanya mukadderatını tayin etmeğe karar verdiği sırada, bu hükümetin üzerinde her hangi bir tazyik icra etmemelidir.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

İtalyada seferberlik mi?

Bir kaç sınıfın silâh altına çağırıldığı Romadan bildiriliyor

Roma 25 (A.A.) — Orduda kısmi seferberlik ilân edildiği hakkında yabancı memleketlerde çıkan meseleler salâhiyetli mahfillerde yalanlanmakta ve ahnan tedbirlerin kısmi seferberlik ile hiç bir alakası olmayıp yalnız moda ve teknik bir talime iştirak etmek üzere bir kaç ihtiyat sınıfın silâh altına çağırılması mevzuu bahis bulunduğu tasrih edilmektedir.

Frankonun askerleri Barselon şehri önünde Şehir ağır toplar ve tayyareler tarafından topa tutuluyor

Fransa İspanyadan gelmek istiyen 50,000 mülteciyi kabul etmiyor

Barselon 25 — Şehir, Frankistlerin ağır topçu ve tayyareleri tarafından mütemediyen bombardıman edilmektedir.

Frankoculara göre Barselon ne zaman düşecek?

Borgos 25 — Nasyonalist askerlerin ileri yürüyüşü hükümetçi askerler arasında panik doğurmuştur. General Yague kolu, Barselon şehrinin cenup varuşlarına varmıştır.

Nasyonalistler, haricî bütün münakalatın kesmezden evvel şehre girmeyeceklerdir. Bu manevranın yapılması da bir iki günlük meseledir. Tahminlere göre Frankonun askerleri, üç

günden evvel Barselona girmeyeceklerdir.

Fransa 50,000 mülteciyi kabul etmiyor

Paris 25 — Cenevreden dönerken Paristen geçmiş olan Barselon Hariciye Nazırı B. Delvay, B. Bonnet ile görüşerek Fransaya 50,000 İspanyol mültecinin kabul edilmesini rica etmiştir. B. Bonnet, bu rakamın imkân haddini çok aştığı cevabını vermiştir. Hükümet Fransız topraklarına İspanyol mültecilerinin akın etmelerine müsaade etmemek için hudud memurlarına emirler vermiştir. Yalnız İspanyol çocukları Fransaya kabul edileceklerdir.

Fransa - İran

Fransız Hariciye Nazırının Mecliste dostane sözleri

Paris 24 (A.A.) — Mebusan meclisinde harici siyaset hakkında yapılan müzakereler esnasında Hariciye Nazırı B. Bonnet, radikal - sosyalist hatırlardan B. Gaston Riounun sözünü keserek şöyle demiştir:

«Tefsiri şayanı teessüf bir suítefehüme sebebiyet vermiş olan gazete makaleleri neşrinden dolayı İran hükümetinin 25 birincikânunda bizimle diplomasi münasebetlerini katetmeğe karar vermiş olduğuna telmihte bulundunuz. Fransa İrana karşı hakiki dostluk ve İran Şehinşahının icraatına karşı hayranlık hisleri beslemektedir. Fransa, hümete münafi olan bu makalelerin tefsirine teessüf eder.

Fransa hükümeti, mazide bir kaide teşkil etmiş olan dostane ve itimad esasına müstenid münasebetlerin tekrar teessüs etmesi için çalışacaktır. Bu münasebetler, Fransa ile İran arasında mazide olduğu gibi baki olmalıdır.»

İki cerh vakası

İki adam dostlarını bıçakla yaraladılar

Dün akşam Feriköyde Sirkeci sokağında bir cerh vakası olmuştur. Recep adında biri, mezkûr sokakta oturan 24 yaşındaki dostu Emineyi kalçasının üç yerinden bıçakla yaralıyorak kaçırmıştır.

Emine ile Recep bir haftadanberi ayrı yaşıyorlarmış. Recep dün akşam eve gitmiş, Emine kapıyı açmamış. Bunun üzerine Recep te kapıyı zorla kırarak içeriye girmiş ve kadını yaralamıştır. Carih aranmaktadır.

Beyoğlunda Bekâr sokağı köşesinde de bir cerh vakası olmuştur. Aliye isminde bir kadın dostundan kavgâ

Reisicümhur

Ulusal ekonomi ve artırma kurumunu da himayelerine aldılar

Ankara 24 (A.A.) — Ulusal Ekonomi ve Artırma Kurumu merkezi umumisi, Kurumu, yüksek himayeleri altına almayı Millî Şef İnönü'den istirham etmişti. Aldığımız habere göre, Reisicümhurumuz, ötedenberi yakından alâkadar oldukları Ulusal Ekonomi ve Artırma Kurumunu himayeleri altına almayı memnuniyetle kabul buyurdularını, Riyaseticümhur umumî kâtipliği, Kurum genel başkanlığına bildirilmiştir.

Denizbank umum müdürü istifa etti

Umum müdürlüğe, umumî murakabe heyeti reisi B. Yusuf Ziya vekâleten tayin edildi

Ankara 24 (Telefonla) — Denizbank umum müdürü B. Yusuf Ziya Öniş, sıhhi vaziyetinin müsaadesizliğinden bahisle bugün istifa etmiştir. İstifa, İktisad Vekâletince kabul edilmiş ve yerine Umumî murakabe heyeti reisi, eski Şirketi Hayriye müdürü B. Yusuf Ziya vekâleten tayin edilmiştir.

Vekiller heyeti toplandı

Ankara 24 (Telefonla) — Vekiller Heyeti bugün Parti grubu içtimaindan evvel Başvekil B. Celâl Bayarın başkanlığından toplanmıştır.

Bir tebliğ

Nebati yağlar, pamuklu mensucat ve iplik üzerinde fazla istihsal yok

Ankara 24 (A.A.) — İktisad Vekâletinden bildiriliyor: Teşviki sanayi kanununda müzeyyel 2261 sayılı kanunun üçüncü maddesi mucibince tanzim edilmiş olan fazla istihsal nizamnamesi ahkâmına göre yapılan tedkikat neticesinde:

A — Memleketimizde yetişen keten, susam, haşhaş, fındık, mısır ve ayçiçeğinden istihsal olunan nebati yağ,

B — Metre murabba sikleti 100 gramdan hafif olan boyasız pamuklu mensucat ile her ne şekilde olursa olsun kasarı, topu boyalı, ipliği boyalı ve hayvani veya nebati elyaf ile karışık olan pamuklu mensucat sanayimizde fezla istihsal olmadığı anlaşılmıştır.

Tramvay şirketinin satın alınması müzakereleri

Ankara 24 (Telefonla) — Tramvay şirketinin satın alınması müzakerelerine bugün de devam olundu. Bugünkü görüşmeler tesisat bedelleri ile satış fiyatı etrafında cereyan etti. Katı müzakerelerin yarın başlayacağı haber verilmektedir.

İzmit belediye intihabatının feshine karar verildi

Ankara 24 (Telefonla) — Devlet Şûrası Mülkiye dairesi, İzmit Belediyesi intihabatı hakkında Dahiliye Vekâletince yaptırılan tahkikata ait eyraki tedkik etmiş ve intihabatın feshine karar vermiştir.

İzmit valisi birkaç güne kadar vazifesine başlayacak

Ankara 24 (Telefonla) — İzmit valiliğine tayin edilmiş olan Birinci umumî müfettişlik başmüşaviri B. Ziya Tekel Diyarbakırdan buraya gelmiştir. B. Ziya Tekel birkaç gün burada kaldıktan sonra yeni vazifesine başlamak üzere İzmit'e gidecektir.

Fransa - Suriye münasebatı

Şam 24 (A.A.) — Suriye İstiklâl partisi reisi Azmi burada söylediği

Kont Ciano gelecek hafta Berline gidiyor

B. Göring şubat iptidasında Romaya oradan Trablusa gidecekmiş

Paris 24 (A.A.) — Le Journal, Berlin'den istihbar ediyor: Alman mahafilinde Kont Ciano'nun 28 İkincikânunda Berline gelmesine intizar edilmektedir. Mumailiyh, Şarki Avrupa ile Akdeniz ve İspanyanın vaziyeti hakkında Hitler ve Von Ribbentrop ile görüşecektir.

B. Hitlerin 30 İkincikânunda Reichtagda irad edeceği nutukta Almanyanın İtalyan mutalebatı karşısındaki hissiyatının mahiyeti ve Fransanın Cümhuriyetçi İspanyollar lehine bir müdahalede bulunması ihtimali hakkında uzun uzadıya izahat vereceği beyan edilmektedir.

G. Goering'in Şubat bidayetinde Romaya ve müteakiben Trablusgarb'e gideceği söylenmektedir.

Diğer taraftan Le Journal, Roma hükümetinin iktisadi meseleleri müzakere etmek üzere, B. Volpi'yi murahhas olarak göndermiş olduğunu unutmamak lazım geldiğini ilâve etmektedir.

Belgrad 24 (A.A.) — Kont Ciano, dün hududu geçerken matbuat mümessillerine beyanatta bulunarak B. Stoyadinoviç ile yapmış olduğu görüşmenin Avrupa'nın bu kısmında vaziyetin tanzimine ve huzur ve sükunun teminine medar olduğunu beyan etmiştir.

Kont Ciano demiştir ki: «Ben ve B. Stoyadinoviç, Tuna havzasında huzur ve sükunu ve mesai birliğini teşkil etmek için büyük bir hüsnüniyetle ihzar eyledik. İtalyanın diplomasi sahasındaki her hareketi, Roma - Berlin mihverinin çerçevesi içinde yapılmaktadır.»

İtalyan gazetelerinin makaleleri

Roma 24 (A.A.) — İtalyan matbuatı Hariciye Nazırı Kont Ciano'nun Yugoslav hükümeti erkânile yaptığı mülakatların ehemmiyetini -tebarüz ettirmekte devam ediyor. Giornale d'Italia diyor ki:

Roma ile Belgrad arasında ne İspanyol meselesi hakkında ne de İtalyan - Fransız ihtilâfı hakkında hiç bir fikir ayrılığı yoktur. Bittabi teşriki mesai daima müşterek faal hareketi tazammün etmez. Onun manası hiç bir meselede hiç bir hâdisede İtalya

Müşterek Macar - Polonya hududu

Polonya buna daima müzaheret edecek

Varşova 24 (A.A.) — Bir Macar - Leh müşterek hududu ve Karpatlaraltı Rutenyası vakayii hakkında mebuslardan Dudzinski'nin bir istizahına cevap veren Hariciye Nazırı B. Beck, şöyle demiştir:

«Polonya hükümeti, Macar hükümetinin Karpatlaraltını istirdad etmek ve bu suretle Polonya ile müşterek bir hudud vücade getirmek hususundaki emellerine vakıftır. Macar hükümeti, bu meseleyi ortaya atıkça bu mutalebatı hakkında Polonyanın hayırhahane hareketine güvenebilir.

Şimdiki vaziyette Polonya hükümeti, Çekoslovakya'ya karşı bir gûna arazi mütalebe etmek tasavvurunda değildir. Hükümet, Karpatlaraltındaki vakayii inkişafını dikkatle takip etmektedir. Ve Lehistanın menfaatleri tehlikeye maruz kaldığı takdirde bu tehlikeyi defetmek için icap eden tedbirleri alacaktır.

Ankara Türkkuşu sahasında tetkikat

Ankara 24 (Telefonla) — Beden terbiyesi İstihbar heyeti bugün öğle-

ile Yugoslavyanın ihtilâf halinde bulunmayacağıdır.

İtalyan - Yugoslav münasebatı Roma - Berlin mihverine doğrudan doğruya dahil bulunuyorsa da o sisteme tamamiyle intibak etmektedir. Mezkûr gazete, Yugoslavya ile Macaristan arasında pek yakında bir dostluk ve ademi tecavüz paktı akdinden de bahsederek daha güç olmakla beraber Macaristan - Romanya barışının da tahakkuk etmesini temenni eylemektedir.

Yugoslav gazetelerinin makaleleri

Belgrad 24 (A.A.) — Avala ajansından: Gazeteler, Kont Ciano'nun Belgrad'ı ziyareti münasebetiyle yapılmış olan merasimden bahsetmektedirler.

Samouprava gazetesi, dün akşamki baş makalesinde, ezcümle şöyle demektedir:

«Bütün cihan efkârı umumiyesi, Kont Ciano ile B. Stoyadinoviç'in görüşmelerini Adriyatik'te iyi komşuluğun bir nişanesi addederek sempati ile selâmlamaktadır.

Belje'de iki devlet arasında yapılmış olan bu görüşmenin dünyanın bu kısmındaki vaziyeti tenvir etmiş ve B. Stoyadinoviç'in büyük bir maharet ve muvaffakiyetle idare etmekte olduğu haricî siyasetin esasını teşkil eden sulh ve Milletler arasında halisane mesai birliği fikrine kıymetli bir yardımcı dokunmuş olduğu neticesini istihrac etmek mümkündür.»

Macar telgraf ajansının bir tebliği

Budapeşte 24 (A.A.) — Macar telgraf ajansının diplomatik muhariri, nizam ve sulhün tarsini için İtalya ile Yugoslavya'nın mesai birliğinde bulunacaklarına telmih ettikten sonra Belje görüşmeleri hakkında mutalâalar yürütmekte ve bu görüşmelerin Macar - Yugoslav mukarretine doğru yeni bir merhale teşkil etmekte olduğunu, beyan etmektedir. Muharrir bu münasebetle Macar Hariciye Nazırı B. Csaky'nın Kont Ciano'nun Budapeşte seyahati münasebetiyle «Dostlarımızın dostu, bizim de dostumuzdur.» dediğini hatırlatmaktadır.

Amerikanın tedbirleri

Büyük Okyanusta yeni bir üs yapacak

Vaşington 24 (A.A.) — Mümessiller meclisi bahriye encümeni reisi B. Vinson, Bahriye Nezareti namına bir proje tevdi etmiştir. Bu proje, Kaliforniyada kâin Oakland'da bir inşaat üssü vücade getirilmesine mütealliktir.

Bahriye nezareti, altı buçuk milyon dolar tahsisat istemekte ve bu üssüharekenin gerek büyük Okyanusun müdafaası, gerek filonun sulh zamanındaki hareketi için zarurî olduğuna işaret eylemektedir.

Fransanın Suriye fevkalâde komiseri Ankaraya geliyor

Beyrut 24 (A.A.) — Fransanın Suriye ve Lübnan fevkalâde komiseri B. Puaud'nun yakında Ankaraya gideceği bildirilmektedir.

İngiltereden 80 mühendis geliyor

Ankara 24 (Telefonla) — Karabük demir ve çelik fabrikalarının işletmesinde istihdam edilmek üzere İngiltereden 80 kadar mühendis getirilecektir. Bu mühendisler Brassard şirketi ile Sümer Bank fen heyetinin mürakabesi altında vazife görecekler ve Sümer Bank hesabına çalışacaklardır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Kadınların ayağa kalkıp kalkmaması

Bir takım alafrahahklar var; «âdet böyleymiş!» diye alıp yürüdü; bizde de çarıncaz tatbik ediliyor... Amma bazı yanlışlıklarla sanıyorum.

Mesela kadınların erkeğe ille ayağa kalkmaması... «İlle» diyorum Zira, zannınca bunun caiz olduğu ve olmadığı yerler var.

Farzediniz ki, kalabalık bir salon... Balo gibi, resmi kabul gibi bir yer... Bir sürü insanlar girip çıkıyor, dolaşiyor, yaklaşıyor, uzaklaşıyor, selâmlaşıyor, konuşuyor, yahut bir iki nezaket cümlesi teati ettikten sonra geçiveriyor.

Bu şeraitte, kadınların yapma bebek gibi hop oturup hop kalkmaları zaten göze de hoş görünmez.

Hattâ daha ileri varayım. Siz (ki erkeksiniz) bir koltukta yerleşmiş oturuyorsunuz. Ayaktaki bir zat tabakasından sigara ikram ediyor, kibrit yakıyor. Hacıvad karşısında Karagözün belirmesini hatırlatacak kam-buru çıkık bir hamleyle, gömüldüğünüz yerden davranmağa uğraşacağına, oturma vaziyetinizi bozmadan, bir tatlı söz, bir güler yüzle nezaketinizi ve teşekkürünüzü ifade etmeniz, daha yerinde olur.

Yaylı gibi kalkıp oturular, erkekler için bile güzel değil... Nerede kalmış ki, lâtif ve mevzun edalı yaratılıştaki kadınlar için mecburi olsun.

Fakat şayet o tasvir ettiğim kalabalık yok ta, üç beş, altı yedi kişilik bir toplantı ise, ve şayet kırk beş elli yaşında bir erkek içeri girerse, onu yeni gelin olmuş bir bayanın, - mevkiine göre bir hürmetle karşılayacak yerde, - sinema artisti mukallidi bir tavırla, yumuşak koltuklara bir katmer daha yayılması, ne yalan söyleyeyim, hangi âdabı muâşeret kitabında «caizdir!» ini gösterebilirseniz gösterin, hattâ aksinin «mekruh» luğunu isbat ederseniz edin, nazara da hoş gelmiyor, nazariyeye de uymuyor.

Hele kadın ev sahibi ise... Eski Türk terbiyesile büyümüş, berrak su kadar saf, nezih bir hanımefendi tanırım ki, tahsil, temas ve seyahatlar sayesinde garplığı da, alaturka derecesinde bilir.

Bana şöyle dedi: — Evimdeyken, yahut beni taklid edecek arkadaşlarımın muhitindeyken dayanamıyorum, bizim eski usul üzere muamele ediyorum. Fakat, iki üç başka hanımın meclisinde ve yabancı evde oturduğumuz sırada benden yaşlı ve muhterem bir erkek içeri girince, yerlerin dibine geçiyorum. Göreneğim, hissım ve düşüncem beni «haydi!» diye itiyor; fakat bu bayanları mahcup etmek, yahut onların gaf sayacakları bir harekette bulunmak endişesi, beni alkoyuyor... Eteğimden tutulmuş ta koyverilmeyor-muşa dönüyorum... Şu alafrahahğa senelerdir alışmadım... Kabil olsa da, eski terbiyemizin güzel hususiyetlerini modern hayat içinde muhafaza etmek... Bu, kabildir, güzeldir de... (Vâ - Nû)

Bayram Salı günü

İstanbul Müftülüğünden:
30 İkincikânun 939 Pazartesi günü Zilhiccenin dokuzuna müsadif olmakla Arefe, Salı günü de Bayram olduğu ilân olunur.

Bayram namazı

S. D.
7 51

ŞEHİR HABERLERİ

Fındıklıdaki bina
Denizbankın
mahkemeye mü-
racaatı muhtemel

Satye Elektrik malzemesi şirketinin Fındıklıdaki binasını 250.000 liraya satın alan Denizbank ağılebi ihtimal bu alışveriş meselesinden dolayı mahkemeye müracaat edecektir.

Denizbank, kendisini aldatılmış vaziyette görmektedir. Buna sebep, Satyenin bu binanın istimlak suretinde Nafia Vekâleti tarafından alınacağını Denizbanktan gizlemesi ve binaya fazla para istemesidir. Denizbankın, şirketi bu iddia ile dava edeceği söylenmektedir.

Diğer taraftan Satye şirketi müdürü, bu hâdise dolayısıyla bir gazete-yeye vaki beyanatında, mezkûr bina nın şirkete 270.000 liraya mal olduğunu söylemiştir.

Bunun üzerine alâkadar makamlar vergi işle-bakımından, tahkikata başlanılmışlardır. Çünkü şirket binanın vergisini şimdiye kadar 106.000 lira üzerinden ödemiştir.

B. Tevfik Rüştü Aras
Londraya gitti

Londra büyük elçisi B. Tevfik Rüştü Aras, dün Vali ve Belediye reisi B. Lütfi Kırdarı ziyaret etmiş, geceki ekspresle de, yeni vazifesine başlamak üzere, Londraya hareket etmiştir.

Esnafı kontrol

Sihhi muayeneden kaçan
2000 esnaf cezalandırıldı

Belediye zabıtası, bilhassa halkla temas eden esnafı sıkı surette takibe başlamıştır. Esnafın çoğu sihhi muayeneden kaçmaktadır. Kânunusani'nin başından güne kadar 2000 esnaf cezalandırılmış ve derhal sihhi muayeneye sevk edilmiştir. Muayene kaçağı daha binlerce esnaf olduğu tahmin edilmektedir. Bunların ekserisini seyyar esnaf teşkil ettiği için takibi güç olmaktadır. Bununla beraber 24 gün içerisinde 2000 esnaf yakalanmasının şimdiye kadar görülmemiş bir hâdise olduğu bildirilmektedir.

Muayeneden kaçtıkları için cezalandırılanlar arasında 130 bakkal ve bakkal çarısı, 60 kahveci, 10 sucu, 40 berber, 30 hamamcı, 20 kapıcı, 300 ekmek yapıcı ve fırıncı, 40 garson, 150 ahçı, 20 mûskirat âmili, 60 sütçü (dükkânlarda çalışan), 120 şekerçi, 15 leblebici, 200 bahçıvan, 40 kasap, 30 otelci vardır. Seyyar esnaf ve pazarcı olarak ta 725 kişi cezalandırılmıştır.

Yeni İktisad Vekili bayramdan sonra şehrimize gelecek

İktisad Vekili B. Hüsnü Çakır Kurban bayramından sonra Ankaradan şehrimize gelecektir. İktisad Vekili şehrimizde muhtelif tedkiklerde bulunacak, Vekâlete bağlı daireleri gezerek işler üzerinde müdürlerden izahat alacaktır. Memurların çalışma tarzını da gözden geçirecek olan yeni Vekilin bu ziyareti aynı zamanda bir tanışma vesilesi olacaktır.

Haklı şikâyetler

Tramvay arabasındaki
kontak bir yolcunun
pantolonu yandı

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Evvelki akşam saat 18 buçukta bir Eminönü - Mecidiyeköy tramvay arabası içinde yolcuları telaşa düşüren bir hadise oldu. Arka sahanlıktaki motörde kontak oldu. Etrafa saçılan ateşten bir yolcunun pantolonunun büyüğe bir yeri yandı. Ortalığı du-man kapladı. Tramvay birdenbire zmk diye durdu. Ayakta bulunan yolcular iskambil kağıdı gibi birbirli üstüne düştüler. Eli, kolu, başı, ayağı acıyanlar oldu. Ne olduğunu bilemeyenler kendilerini tramvaydan attılar. Hulûsa; bir karışıklıktır oldu.

«Nedir bu tramvaylarda çektiğimiz azab. Oturacak yerden vazgeçtik ayakta duracak bir yer bulamayız. Kapının mandalı tutmaz, kapanmadığı için hasta oluruz. Tramvay birdenbire istop eder başımızı çarpar, canımızı acıtırız. Yağmurun altında saatlerce bekleriz. Arka arkaya 15 tane birinci mevkiden sonra bir ikinci mevki zor gelir. Saymakla bitmeyecek kadar çok derdimiz olduğunu siz de bilirsiniz.

Evet, tramvay şirketi de son günlerini yaşıyor. Bütün bunlardan kurtulmak üzereyiz. Fakat bir gün evvel değil, bir saat, hattâ bir dakika evvel kurtulmağı temenni ediyoruz. Artık canımızda tak etti.»

Kafasına iskar-
pinle vurduFakat polise gelince birbir-
lerini şikâyetten vazgeçtiler

Beyoğlunda bir barda artistlik eden bayan Makbule evvelki gece saat iki buçuğa doğru Beyoğlunda Cumhuriyet caddesinden geçerken peşine bir adam takılmış ve lâf atmağa başlamıştır.

Sonradan polis tesbit ettiğine göre, Mahmud ismini taşıyan bu adam, lâfların arkasını kesmeyince, bayan Makbule asabilemiş ve iskar-pinini çıkararak, kendisine çok yaklaşan Mahmudun başına vurarak yaralamıştır.

Bayan Makbule, bunu müteakib polise müracaat etmiş, Mahmudun kendisine sarkıntılık yaptığından şikâyet etmiştir. Bu hal karşısında Mahmud da bayan Makbule'nin kendini iskarpinle yaraladığını söylemiştir.

Bunun üzerine polis, her ikisi hakkında da kanunî takibata girişmeğe kalkınca ikisi de birbirlerini şikâyetten vazgeçmiştir. Polis, keyfiyeti bir zabıtla tesbit ederek ikisini de serbes bırakmıştır.

Mezbahannın yeni müdürü

Belediye müfettişlerinden B. Yaver tarafından bir müddettenberi vekâleten idare edilen mezbaha, pay mahal-li, buz fabrikasından ibaret Karaağaç müessesesi müdürlüğüne İstanbul hayvan borsası kâtibi umumisi baytar B. Servet tayin edilmiştir.

Üç kadın kavgaya etti

Topkapıda oturan Şehnaz, Bahriye ve Nazlı isimlerindeki kadınlar bir ev meselesinden kavgaya tutuşmuşlar ve birbirlerini dövmüşlerdir. Polis, bu üç kavgacı kadını yakalayarak haklarında tahkikata başlamıştır.

Dolmabahçede
Stadyom için
nereleri istimlak
edilecek ?

Belediye, Dolmabahçede yapılacak stadyom için tedkiklerine devam etmektedir. Belediye, Gümüşsuyu - Dolmabahçe yolunun sonundaki tütün deposu binasından başka eski İstabilî âmireye ait binaları da Maliyeden istimlak ketmeğe karar vermiştir. Bu binalar yıktırılarak, buldukları sa-halar yeni stadyoma tahsis edileceği gibi Dolmabahçe gazhanesinden de bir kısım arazi ayrılarak istimlak sahasına ilâve edilecektir.

Esasen Prost plânına göre, Hava-gazı fabrikasının Dolmabahçeden kaldırılması lâzımgelmektedir. Ancak gazhanenin buradan derhal kaldırılması mümkün olmadığından, yeni gazhane yapıncıya kadar Dolmabahçe gazhanesi olduğu yerde kalacaktır.

Stadyom için vaktile bir İtalyan mimar Belediyeye müracaat ederek bir plân vermiştir. Mimarlar birliği de bugünlerde Vali ve Belediye reisi Dr. Lütfi Kırdarı ziyaret ederek Dolmabahçe stadyomu için Türk mimarları arasında Belediyenin bir plân müsabakası açmasını rica edeceklerdir.

Otomobil kazaları

Beş kişi muhtelif
yerlerinden yaralandı

Dün şehrimizde dört otomobil kazası olmuştur:

Şoför Raifin idaresindeki taksi, Kazlıçeşmeden Bakırköye giderken Zeytinburnu orman koruma mektebi talebesinden Osmana çarpmış, muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmasına sebep olmuştur.

Şoför Saminin idaresindeki otomobil Beyoğlunda Meşrutiyet caddesinde Receb ve Jak isimlerinde iki kişiye çarpmış, hafifçe yaralanmıştır. Şoför Faikin idaresindeki taksi, Üsküdar'da İlyas isminde birine çarpmış, şoför Selimin kullandığı otomobil de Tophanedeki Feriha isminde bir kadına çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebep olmuştur.

Polis, suçlu şoförleri yakalamış, yaralıları tedavi altına almıştır.

Eksik çileler

Yüz gramlık çileler halinde satılması icab eden yün ipiklerin 80 gram olarak satıldığı ve parası halktan gene yüz gram üzerinden alındığı anlaşılacak tahkikata başlanmıştır.

İstanbul Ticaret Odası bu husustaki tedkikatını tevsi etmiş ve bundan sonra halkın kandırılmaması için bir formül bulmağa karar vermiştir. Bunun için alâkadarların da mütalâalarının sorulması muvafık görüldüğünden, tacirler bugün Ticaret Odasında içtiraas davet edilmişlerdir.

Bugünkü toplantıda bir netice elde edilemezse, içtimalara devam olunacaktır.

Bir çirpıda

Çayın yıldönümü

Londrada İngilizlerin çay kullanmasının üç yüzüncü yıl dönümünü kutlamışlar.

Bu tarzda yıldönümlerinin bazılarında pek garip manzaralar göze çarpar. Bugün hayatımıza girmiş ve yerleşmiş bir çok şeylerin yıldönümlerinde bunların ilk halleri, ilk kullanış tarzları aynen canlandırılır.

Fakat eğer çayın Londrada ilk defa kullanılma tarzı yeniden canlandırılacak olursa felâkettir. Çünkü Londraya ilk defa çay geldiği zaman bunu bazıları pek garip bir tarzda kullanmışlardır.

Bunun bir de hikâyesi vardır. Londrada bir kadına Çinden biraz çay gönderilmiş. Kadın hiç kullanmadığı bu çay denilen şeyin pek güzel birşey olduğunu iştmiş... Hemen bir tas su kaynatmış çayı içine atmış... Kadın çayı bir müddet daha kaynatıktan sonra tası ateşten indirmiş.

Birçok şeyleri haşlayıp yemeğe alışan Avrupalı kadın çayın suyunu, yani bugün ihtiyacımız şeyi tamamen dökmüş. Haşlanan esmer yaprakları yemeğe başlamış...

İşin garip tarafı da nedir bilir misiniz? Çayı öylece yiyen kadın bunu pek de beğenmiş... Hattâ üzerine biraz da tuz dökmüş ve öündeki garip yemeği yiyip bitirdikten sonra:

— Hakikaten medhettikleri kadar varmış... Çay güzel bir yemekmiş!... demiş...

Bugün Avrupa kıtasında en çok çay içilen İngilterede çayın kullanış tarzı böyle taammüm etmiş olsaydı halimiz ne olurdu? Büyük bir muharrir:

«İnsan için en büyük esirlik kendi itiyadlarıdır. Bazen bir itiyad insanı o kadar lezzetsiz, kötü yemeklere alıştırır ki...» diyor.

Bizde çayın bugünkü gibi suyunu içeceğimiz yerde onu ilk defa çay gören İngiliz kadını gibi kaynatıp da kendisini yemeğe alışmış olsaydı pek ömür olurdu.

Tabii bu garip yemek biraz sonra mutfağa da girecekti. Artık çaylı pilâvlar, çaylı yahnieler gırla geliyor.

Çayın yıldönümünde bu garip hikâyeyi hatırlatmak istedim.

Hikmet Feridun Es

Esnaf cemiyetleri şehitlikleri
imar cemiyetine teberrüde
bulundu

Esnaf cemiyetleri Edirnekapı şehitliğinde 20 şehidin mezarını ihtiva eden bir sahayı tanzime karar vermiş ve ayırdıkları 350 lirayı Şehitlikleri imar cemiyetine teberrü etmişlerdir.

Şehitlerin mezarları tanzim edildikten sonra her birine taş dikilerek isimleri yazılacak ve 20 mezarı ihtiva eden bu saha bir duvarla çevrilecektir.

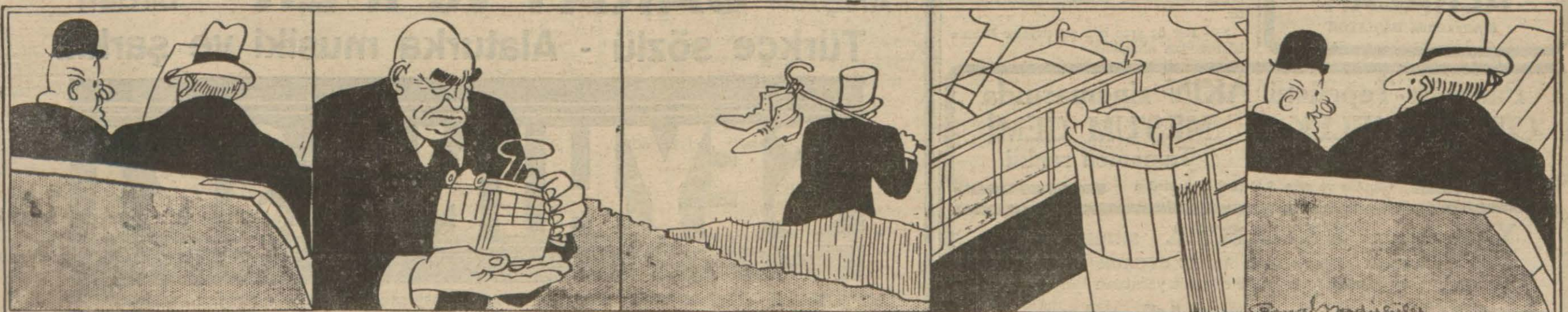
Süt fabrikası için belediyeye
bir teklif yapıldı

Dün bir ecnebi grubu Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdarı ziyaret ederek bir süt fabrikası tesis etmek için bazı teklifler yapmıştır.

Şakalaşırken kavgaya
cevirdiler

Fatihle makarna fabrikasında çalışan Orhanla Sabit birbirleriyle şakalaşırken Sabit, Orhanın başına büyük bir tahta vurarak yaralanmıştır. Polis yaralıyı tedavi altına almış, fena şakacı arkadaşına da yakalanmıştır.

Bay Amca tramvayda !..

— Tramvay şirketiyle Nafia Vekâleti arasındaki konuşmalar gene kızıştı bay Amca...

... Amma artık iş sona ereceğe benziyor...

... Bir sabah kalkınca bir de baka-cağız ki şirket tarife karışmış...

... Son günlerde sık sık yoldan çıkan arabalar artık kuzu gibi yola gelmişler, her şey devlete geçmiş!

B. A. — Allahvere de on para kavgası, açık kapı tehlikesi, sardalya istifi, fren gevşemesi gibi meseleler de beraber geçmesel...

Amerikadaki tayyare kazası

Kurtulanlar bir petrol gemisi Newyorka geldiler

Newyork 24 (A.A.) — Esso bay Towa petrol gemisi, Cavalier deniz tayyaresi kazasından kurtulanlardan 10 kişiyi hâmil olduğu halde buraya gelmiştir.

Gemi, Newyork limanında birçok tayyare tarafından istikbal edilmiştir. Bu tayyareler, geminin üstünde uçmuşlardır. Bu esnada limanda bulunan bütün gemiler, kazadan kurtulmuş olanlarla, onları kurtaran mürettebatı düdüklemlerle selâmlamakta idi.

Beş romorkör ile iki sahil muhafız gemisi, vapura karantina binasından Hudson'deki Dok'a kadar refakat etmiştir.

Birçok sıhhiye otomobilleri, kazadan kurtulmuş olanları tıbbi bir muayeneye tâbi tutulacakları hastanelere götürmek üzere hazır bulunuyor.

Kazadan kurtulmuş olanlardan üç kişi, petrol gemisinin limana muvasalatı esnasında güvertede bulunuyordu. Bunlar, bir takım işaretlerle halk arasında bulunan ve kendilerini beklemekte olan akrabalarını selâmlıyorlardı.

Kazadan kurtulmuş olanların ekserisi çok zayıf düşmüştür. Petrol gemisinin tesadüf etmiş olduğu şiddetli fırtına sebebiyle kurtuldukları andanberi rahat yüzü görmemişlerdir.

Geyve istasyonunda yeni inşaat

Geyve (Akşam) — Kocaeli mntakasının güzel bir beldesi olan Geyve istasyonunda büyük bir otel yapılmıştır. İstasyon civarında kereste, taş ve sandalye fabrikaları vüde getirilmiştir. Yeni açılan odun depoları Ankara ve İstanbulun odun kömür ihtiyacını karşılamaktadır. Fabrikalarımızın sürekli çalışmasıyla Geyvenin iktisadi faaliyeti günden güne artmakta, istasyona bağlı Taraklı köyünün, Mudurnu ve Nallıhanın nakliyat merkezini Geyve istasyonu teşkil etmektedir.

Posta telgraf genel direktörlüğünün emriyle vüde getirilen (Kuran Portör) merkezi muhabereyi kuvvetlendirmiştir.

GANGSTER filmi meraklılarına

Paramount Film Şirketinin 938 - 939 mevsimi için hazırladığı emsalsiz şaheser 3 BÜYÜK ARTİST

JOHN BARYMORE
Louise Campbell
Reginald Denny

NAMUS
DÜŞMANLARI

FİLMİNDE

Dehşet, Korku, Heyecan, Müthiş Macera dolu ve şimdiye kadar misli-ne raslanmamış bir Gangster filmi

BUGÜN

Matinelerden itibaren

ALKAZAR

Sinemasında BAŞLIYOR

Ankara Borsası

24/1/1939 Salı

Esham ve Tahvilât

Türk borcu II Peşin 19.35
Sivas - Erzurum I 19.125
Anadolu Demiryolu I ve II Peşin 40.25

PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiyatları)

Londra	1 Sterlin	5.9175
New-York	100 Dolar	126.56
Paris	100 Frank	3.3425
Milano	100 Lire	6.6575
Cenevre	100 İsviçre Fr.	28.5625
Amsterdam	100 Florin	68.43
Berlin	100 Rayhsmark	50.5775
Brüksel	100 Belga	21.395
Atina	100 Drahmi	1.08
Sofya	100 Leva	1.55.75
Prag	100 Çekoslovak Kr.	4.34
Madrid	100 Pezeta	5.9175
Varşova	100 Zloti	23.9275
Budapeşte	100 Pengo	25.0525
Bükreş	100 Ley	0.9025
Belgrad	100 Dinar	2.8325
Yokohama	100 Yen	34.5475
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.4625
Moskova	100 Ruble	23.88

24/1/1939 Salı günü

İstanbul Halinde toptan satılan yaş meyve ve sebze fiyatları:

	En aşağı	En yukarı
Çalı fasulye	Kilo 30	32
Bakla	» 45	50
Araka	» 35	40
Bezelye	» 30	35
Lâhana	» 1 50	2
Pırasa	» 2	2 50
İspanak	» 2	2 50
Yerelması	» 5	6
Şalgam	» 2	3
Patates	» 6	8
Havuç	» 2	2 50
Kereviz kök	» 5	7
» yaprak	Demet 2	4
Enginar	Adet 13	18
Karnabahar	» 10	20
Yeşil salata	100 » 25	90
Pancar	Demet 2	3
Maydanoz	» 50	75
Nane	» 50	75
Kırmızı turp	» 40	60
Bayır turpu	» 1 25	1 50
Yeşil soğan	» 1	1 50
Elma Amasya	Kilo 14	38
» İnebolu	» 12	25
» Ferik	» 14	30
» Gümüşhane	» 11	15
» Lâz	» 7	8
» İngiliz - Taraklı	» 10	12
Armud İnebolu	» 10	12
» Karadeniz	» 7	9
» Ankara	» 30	45
Ayva	» 6	14
Kestane	» 7	11
Muz (yerli)	» 70	90
» (ecnebi)	» 110	120
Balkabağı	» 3	5
Kestane kabağı	» 2	4
Yerli limon	100 Adedi 225	250
Ecenebi limon	100 » 200	225
Portakal:		
Dörtüyl	36 lık Paket 250	300
» 64 lük	» 300	325
» 80 lük	» 225	240
» 100 lük	» 210	225
» 150 lük	» 200	220
Alanya	64 lük	300 - 350
» 80 lük	» 200	300
» 100 lük	» 175	250
» 150 lük	» 150	200
Fenike	160 lük	400 - 450
» 200 lük	» 400	450
Mersin Yafası	96 lük	850 - 900
» 120 lük	» 800	850
» 160 lük	» 750	800
» 200 lük	» 750	800
Mandalina:		
Alanya	100 Adet 150	200
Riçe	100 » 60	110
Fenike	100 » 175	250
Bodrum	100 » 180	260
Mersin	100 » 200	300

Giresunda fındık piyasası

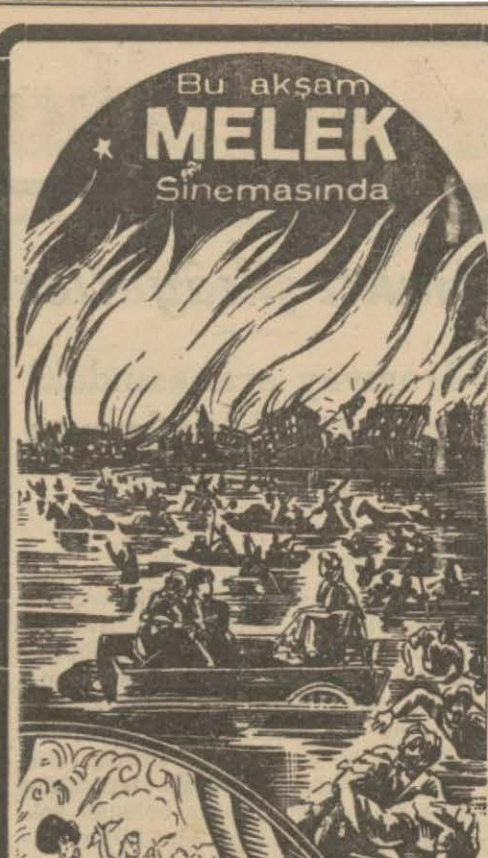
Giresun (Akşam) — Bir müddet-tenberi yüksek giden fındık fiyatları son günlerde biraz düşmüştür. Kabuklu fındık 38 - 39, iç fındık 81 - 82 kuruş arasında durmaktadır.

Şimdiye kadar dış memleketlere gönderilen fındık miktarı 130 bin kantardır. Bu sene rekoltenin tahmin edildiğinden fazla olarak 160 - 170 bin kantarı bulacağı sanılıyor.

Eminönü Halkevinden:

— 26 İkincikanun Perşembe, 27 İkincikanun Cuma ve 28 İkincikanun Cumartesi Cuma ve 28 İkincikanun Cumartesi öğlündeki merkez salonunda Gösterit şubemiz (Dekbazlık) piyesini temsil edecektir.

2 — Her üç gece için davetiyeler Evimiz bürosundan alınabilir.

Bu Akşam
MELEK
Sinemasında

20th CENTURY FOX

ŞIKAGO YANIYOR

Tyrone Alice Tom
POWER * FAYE * AMECHE

Alice Andy Brian
BRADY * DEVINE * DONLEVY

PRODUCTION DARRYL F. ZANUCK
REALISATION DE HENRY KING

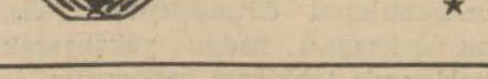
BU AKŞAM
MELEK'te

Localar tamamen satılmıştır. Numaralı biletler sabahdan aldırılması rica olunur. Tel. 40868

HALK OPEKET

Bu akşam
Modern Kızlar

Yazan: M. Yesari
Cumartesi, Pazar
matine saat 16 da

Avrupanın en şık Yıldızı
Sinemanın en tatlı ve sevimli sesi
Aşk Filimleri Kraliçesi

ZARAH LEANDER'İ
Bu Akşam
Sümer
Sinemasında
MAVİ TILKI

Lüks, ihtişam, aşk ve ihtiras filminde göreceksiniz.

İlaveten: NEBATLARIN KUVVETİ ve EKLER JURNAL son dünya haberleri arasında: M. ROOSEVELT'in NUTKU ve İNGİLİZ NAZIRLARININ ROMAYA SEYAHATLERİ.

Dünyanın en güzel Yıldızı

DANIELLE DARRIEUX
Dünyanın her tarafında büyük rağbet kazanan
PARİS ÇİÇEĞİ
Filminde

Gedikpaşa **AZAK** 2 Şehzadebaşı **FERAH**
sinema - Büyük sinema
Tel: 23542 Sinemada Tel: 21359

Beyoğlunda Taksim sinemasında (SAHRA KIZI LEYLÂ) namile gösterilen ve Türkçeye çevrilen

1 — **BAALBEK GECELERİ**
Hafif **TÜRKÇE** Sözlü ve büyük Türk Mevzulu Musiki Filmi

2 - (Baştan başa renkli) **ZORO'nun İŞARETİ**
Meksikada geçmiş İspanyol şarkılarıyla süslenmiş Kahramanlık - Mertlik - maceralar filmi. Bayram münasebetile Bu 2 büyük Film Ancak Pazartesi günü akşamına (dahil) kadar gösterilecektir
Salı günü her 2 sinemada ayrı ayrı yeni filimler

Bugün
Bir daha ayaklarınıza böyle, Şaheserler haftası gelmez:

3 misilsiz artist
ROBERT TAYLOR
F. TON - R. YOUNG
ÜÇ ARKADAŞ

ve Filimlerin şahı
ARIZONA
WALLACE
BERY - BILL

MİLLÎ
ve
ALEMDAR'da
Fiatlarda zam yapılmadı

KADIKÖY
HALE'de:
AŞK
Bahçeleri
VIVIAN ROMANCE

BUGÜN
Cumartesi matinesinden itibaren
SİNYORİTTA
JEANETTE MAC DONALD - NELSON EDDY

Tepebaşı Dram kısmı
Bu akşam saat 20,30 da
HAYDUTLAR
5 Perde
İstiklâl cad. Komedî kısmı
Gündüz saat 14 de
Çocuk Tiyatrosu
Gece saat 20,30 da
OĞLUMUZ 4 perde. ★

TURAN TİYATROSU
Bu akşam: Ses kraliçesi HAMIYET YÜCESES ve arkadaşları Cemal Sahir heyetli temsiliyisi birlikte **CADALOZ KADIN** 4 perde
Yeni varyete numaraları ★

Köpek isteniyor
Base ve Fosteriyeye cinslerinden gayet iyi cins 2 yavru köpek isteniyor. Akşam ilân memuruna müracaat. Telefon: 20681 ★

Pangaltı - Tepeüstü **AKIN** sinemasında
ÇIPLAK MELEK | **MEŞUM GEMİ**
Marlene Dietrich | Tamamen renkli
Gündüz ve gece 8,45 te 2 film birden

Yarın akşam **SAKARYA** sinemasında
CORINNI LUCHAIRE ve ANNIE DUCAUX tarafından fevkalâde bir tarzda yaratılan
Günahkâr Kızlar
Müstesna filmi görmek fırsatını bulamayanlar için tekrar

YARIN AKŞAM **SARAY ve İPEK** sinemalarında birden
Türkçe sözlü - Alaturka musiki ve şarkılı
ŞEYHİN AŞKI

Mısır'da başlayıp ateşli saharalarda geçen büyük aşk ve heyecanlı maceralar - Muazzam sahneler
Baş rolde: **RAMON NOVARRO**
Musiki kısmını tertib ve idare edenler: M. C. ve CEVDET KOZAN. Gazel ve şarkıları: MUSTAFA ÇAĞLAR

Fransız-İtalyan gerginliği son haddini buldu

Fransa ile İtalya arasındaki gerginlik son haddini bulmuştur. İki taraf matbuatı birbirine şiddetle hücum etmektedir. Bu sırada iki devletin nümayişkârane tedbirler alması harbin patlamasını zaruri kılacaktır. Bunun için gerek İtalyan gerek Fransız devlet adamları gerek sözlerinde gerek işlerinde artık daha ihtiyatkar davranıyorlar.

Fransanın Atlas Okyanus ve Akdeniz donanmalarının şimali Afrika sularında toplanarak bir ay sürecek manevralara başlaması bidayette İtalyaya karşı hasmane bir niymiş ve meydan okuma şeklinde gösterilmiştir. Şimdi Fransa hükümeti bu manevraların herhangi suretle İtalyanın aleyhine tevcih edilmiş bir hareket olmadığını salâhiyette makamlar vasıtasıyla ilân etti.

Fransız harp gemilerinin, ancak müstemlekenin yerli ahalisine Fransanın savet ve kuvvetini göstermek üzere şimali Afrika limanlarına uğrayacağı ve binaenaleyh bu ziyaretlerin sırf dahili politika maksad ve düşüncelerine matuf bulunduğu kaydedilmiştir.

Diğer taraftan Fransanın umumî erkânıharbiye reisi general Gamelin ile Bahriye umumî erkânıharbiye reisi amiral Darlan Tulondan şimali Afrikaya yapacakları teftiş seyahatlerini tehir etmişlerdir.

Fransada sol cenahın hükümetin İspanyaya silâh ve mühimmat ve gönüllü gitmesi için hudutları açmağa zorlaması Kabineyi daha temni ile hareket etmeğe sevk etmiştir.

B. Mussolininin, faşist İtalyanın iktisadi zafer günü olan buğday savaşını merasiminde söylediği nutukta faşizmin düşmanlarını akılsızlıkla itham etmekle iktifa etmesi ve Fransaya meydan okumaması da gerginliğin bir derece gevşemesine yardım etmiştir. Harp tehlikesi el ile tutulacak derecede kendisini gösterince, devletlerin daha ağır başlı hareket etmelerine sebep olmuştur.

AKŞAM

Amerikada bir kütüphane büyük şehirlerin sesine ve kokusuna dair vesika topladı

Dünyanın en garib kütüphanesi Amerikadadır. Bu kütüphanenin garabeti bildiğimiz kitapları ihtiva etmeyip manzara, koku ve sesi gösteren, bildirilen vesikten müteşekkil olmasıdır. Bu garip kütüphane Hollivudda Warner biraderlerin stüdyolarında bulunuyor.

Amerikanın bütün şehirlerinin ve müttahid Amerika hükümetleri hududu haricindeki bellibaşlı şehirlerin kendilerine mahsus gürültü ve sesleri, kokuları ve manzaraları bu müessesede toplanmış ve tasnif edilmiştir.

Gerek Hollivuddaki film müesseseleri, gerek Amerikada ve hariçteki film şirketleri her hangi şehrin kendisine mahsus sesini, kokusunu ve görünüşünü sahil bir surette öğrenmek ve bundan istifade etmek istemektedir. İhtiyacı da zikri geçen kütüphaneden temin etmektedirler.

Kütüphanenin ses, koku ve manzara almak için cihanşümül teşkilâtı vardır. Meselâ Nevybrkun Blackwell Island adasında sesleri tesbit etmeğe mahsus bir fenni istasyonu vardır. Çünkü Nevyork limanında öten bircümle büyük ve küçük vapurların düdüğü sesleri mutlaka bu adanın sirtlarına aksetmektedir.

Nevyorkun sokak ve caddelerine aid ses vesikası da başka Amerikan beldelerine benzemez. Çünkü Nevyork Babil kulesi gibi bütün dünya dillerinin konuşulduğu bir şehir olduğundan caddelerinde insanın kulağın türlü türlü sesler aksetmektedir. Bundan başka Nevyorkun seyir satıcıları kendilerine mahsus garib seslerle sattıkları malı medhederler. Nevyorkun çocukları bile oynarken hususî bir sesle bağırarak imişler.

San Fransiskonun da kendisine mahsus sesleri vardır. Meselâ kablo arabalarının sesleri misli dünyanın bir yerinde işitilmemektedir. Nevyorkun zenci mahallesinden gece gündüz afaka çıkan yaygara ve ahenk San Fransiskonun Çinli mahallesinden eksik olmayarak garib ses ve gürültüleri hiç benzememektedir.

Kütüphaneye idaresi Bette Davis'in ilk filimleri için San Fransisko Çinli mahallesinin hususî seslerini zaptetmişti. Şimdi bu vesikaları mu-

Büyük şehirlerin gürültüsü birbirine katiyen benzemez. Hatta iki limanda vapurların düdüğü sesleri bile ayrı ayrı imiş. Amerikada bir kütüphane bunu nazarı dik-kate alarak başlıca büyük şehirlerin sesine dair vesikalar toplamıştır. Aynı zamanda bu şehirlerin kokuları da tesbit edilmiştir. Kütüphaneden bilhassa film şirketleri istifade ediyor.

hafaza etmekte ve gene Çinli mahallesine aid yeni filimlerde bu seslerden istifade edilmektedir.

Kütüphanedeki kayıtlara ve mahfuzata göre Amerikanın en gürültülü şehri Şikagodur. İnip kalkan köprülerin çıkardığı sesler ve Mişigan bulvarından esen sert rüzgârların uğultusu ve hattâ çok keskin olan ve çok sık öttürülen polis düdüğü Amerikanın başka hiç bir beldesinde duyulmamaktadır.

Avrupa beldelerinden Parisin her türlü sesi zapt edilmiştir. Paris tak-silerinin sesleri kendisine mahsustur. Pariste bir müddet bulunan bir adam bu şehrin filimlerde işitilen sesleri doğru olup olmadığını derhal farkeder.

Parisin büyük kiliselerinin azametli ve her şeyi bastıran çan sesleri ve lokomotif sesleri de işitilmektedir. Büyük Okyanustaki Havay adası limanının hususî bir sesi vardır. Her gelen vapur Havay gitarları orkestraları ile karşılaşır. Hangi film idaresi bu sesleri almak için bu uzak adaya büyük masraflar yapıp adam gönderecek? Kütüphane mutedil bir fiatle bu sesleri mükemmel olarak temin ediyor.

Amerikan şehirlerinden en sessiz ve sakin olanı paytaht Vaşingtondur. Burada herkes sokaklarda âdeti parmak tizerinde gezer. Caddelerde yüksek sesle konuşulmaz. Yalnız Amerika parlamentosu olan kongrede adamakıllı ses ve gürültü vardır.

Cenubdaki Orlean şehrinin hususî sesi, iskelede pamuk balyalarını nakleden zenci hamalların savurdıkları küfürlerdir. Bu küfürleri arasına coşkun şarkılar da karışır. Hollivudun da hususî sesi vardır. Burada herkes yüksek ökçe ile asfalt üzerine sert basarak caka yapar. Los Angeles büyük bir şehir olduğu halde bir köy gibi cansızdır. — F.

Memleketimizdeki Yahudilerin vaziyetlerinde değişiklik yoktur

Çankırı mebusu B. Hüseyin Cahid Yalçının bir makalesi

B. Hüseyin Cahid Yalçın diyor ki: «Teşkilâtı esasîye kanununun bütün Türk vatandaşlarına ırk ve mezhep farkı olmaksızın temin ettiği haklarla tahmil eylediği vazifelerde bundan sonra da bir değişiklik olacatına katiyen ihtimal verilemez. Bunu en katî bir lisanla temin edebilmeğe salâhiyettarım.»

Çankırı mebusu B. Hüseyin Cahid Yalçın «Yeni Sabah» gazetesinde «Yahudi meselesi» başlığı altında bir makale yazmıştır. B. Hüseyin Cahid Yalçın makalesine «Dünyanın bugün meşgul olduğu büyük bir yahudi meselesi karşısında bulunuyoruz. Zabıtaada ufak bir yanlışlık son günlerde memleketimizde de bu meseleye dik-kati celbetti. Çarçabuk tashih edilen bu yanlışlığın tevliid ettiği fikirler tabiatile derhal ortadan kalkmış ise de cihanşümül yahudi meselesi hakkında birkaç şey söylemenin şu sıralarda faydasız olmadığı kanaatindeyiz.» cümleleriyle başladıktan sonra memleketimizde Türk vatandaşı olan yahudiler için hiçbir mesele olmadığını Türk cumhuriyeti teşkilâtı esasîyesinin Türk vatandaşları arasında din ve ırk bakımından hiçbir ayrılık tesis etmediğini kaydederek diyor ki:

Yahudi Türk vatandaşları için her mektep kapısı açıktır. İstedikleri mesleklerin kâffesine rahat rahat girebilirler. Her memuriyete tayin edilmesi kabildir. Memleketin her tarafında seyahat edebilirler; gazete çıkarabilirler. Hasılı, Türk ırkına ve müslüman dinine mensup büyük kitleden farksız bir halde bu memleketin evlâdı olarak yaşayabilirler.

Bu sözler, bir vaad, bir temenni, bir gaye ve hedef değildir. Bugünün hakikatleridir. O derecede ki eğer ortada cihanşümül bir yahudi meselesi olmasa idi ve bu meselenin tevliid ettiği endişeler dolayısıyla bazı tereddütler husule gelmemiş bulunsaydı, bunların böyle sayılıp dökülmesi manasız telâkki olunabilirdi.

Teşkilâtı esasîye kanununun bütün Türk vatandaşlarına ırk ve mezhep farkı olmaksızın şimdiki kadar temin etmiş olduğu hakların, tahmil eylediği vazifelerde bundan sonra bir değişiklik husule geleceğine de katiyen ihtimal verilemez. Böyle bir endişe için Türk vatandaşlarından hiçbir kerdin kalbinde bir şey yoktur.

Bunu en katî bir lisan ile temin edebilmeğe salâhiyettarım. Bu sözleri yalnız kendi mülâhaza ve düşünce değil kendî görüş ve kanaatim eseri olarak söylemiyorum. Ankarada yüksek ve salâhiyettar devlet adamlarımızın telâkkilerinin ve nokta-i nazarlarının böyle olduğunu söylemekteyim.

İid bir katiyetle şu satırları yazıyorum.

Ecnebi tabiiyetinde bulunan yahudilere gelince: Türkiyede yahudilere karşı umumî ve hususî surette hiçbir düşmanlık hissi mevcut olmadığı için, biz yahudi meselesini sırf insanî bakımdan gözönünde tutuyoruz. Üniersitemiz için Avrupadan davet etmiş bulunduğumuz profesörler içinde yahudi ırkına mensup olanların bulunması Türk hudutlarının yahudi ırkına karşı düşman bir sed halinde kapanmış olmadıklarına bir delil teşkil eder.

Davet ettiğimiz yahudi profesörlerin Türkiyeyi ikinci bir vatan telâkki ederek gençlik fikri inkişafına ve memlekete ilmin terakkisine halisane ve fedekârane yardım ettiklerini görmek bizleri kendilerinin yüksek karakterlerine ve ciddiyetlerine karşı pek müteşekkik bırakmıştır.

Esnaf için barınma yurdu

Şehrimizdeki bekâr esnaf için bir Barınma yurdu teşkilî kararlaştırılmıştır. Barınma yurdunun, cemiyetler, bütçelerinden para toplanması suretile kurulması muvafik görülmektedir. Yurdun tesisi için 5000 lira lâzımdır. Bu para, 34 esnaf cemiyetinden toplanıktan sonra derhal işe başlanacaktır.

Galata Perşembe Pazarında 50 odalı bir bina ayda 300 lira kira ile Birleşik Esnaf cemiyetlerine teklif edilmiştir. Bu hususta tedkikat yapılmaktadır. İstanbula binlerce bekâr esnaf vardır. 50 odalı bir bina kiralandığı takdirde her odada dört kişi yatacağına göre, Barınma yurdu ancak 200 bekâr esnafın ihtiyacını karşılayabilecek, demektir. Müracaat fazla olursa, yeni bir yurd daha açılacaktır.

Sabıkali bir kurşun hırsız yakalandı

Mustafa Pişkin adında bir sabıkali Lâleli civarında Taş Hanın kubbesinden 180 kilo kurşun sökmüş, fakat kaçacağı sırada hanın odabaşısı tarafından yakalanmıştır. Evrakile birlikte Adliyeye verilen Mustafa, dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde muhakeme altına alınarak tevkif edilmiştir.

Eminönü meydanı

Mısır çarşısı sırasındaki börekçi dükkânı yıktırılıyor

Eminönü istimlak sahasında Balık-pazarı caddesinden Mısır çarşısına giderken sol tarafta aktar, manav dükkânları ve bir börekçi fırını vardır. Bunlar da yıktırılacaktır. Börekçi fırınının istimlakı bitmiştir. Diğerlerinin de bitmek üzeredir.

Börekçi fırını ile yanındaki Yenicami avlusunun kapısı bugünlerde yıktırılacak, bu suretle burası genişleyecektir. Diğer birkaç dükkân da yıktırılınca Köprüden Eminönüne geçen nakil vasıtaları Balıkpazarı caddesi yolu ve Yenicami arkasından İş bankasının önüne çıkacaktır. Yenicami kemeri münhasıran yayalara tahsis edilecektir.

Eminönü hanının yıktırılması ikinci defa münakasaya konulmuştur. Aynı yirmi yedisinde bir müteahhide ihale edilecektir. Kızılay Eminönü şubasının bulunduğu binanın istimlak muamelesi de tamamlanmıştır.

Belediye muhasebesindeki tahkikat neticelendi

Sabık belediye muhasebecisi B. Kemal ve sabık Fatih belediye muhasebecisi B. Enver hakkında belediye müfettişlerinin bir müddettenberi yaptıkları tahkikat tamamlanmıştır. Müfettişler verdikleri raporda B. Kemal ve B. Enverin lüzumu muhakemelerini istemişlerdir.

Vilâyet idare heyeti B. Kemal ve B. Enver hakkındaki tahkikat fezlekesini tevkik ederek haklarında lüzum veya mahkeme kararını verecektir.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Memleketimizde sık sık avlanan bir hayvan:

«Panter = Pars»

Gazetemizde geçen gün yazılıyordu: Diyarbakır taraflarında köylüler tarla kenarında yatan bir panter görerik «Bu acıcağ hayvan nedir?» diye üstüne taş atmışlar, hücumu uğramışlar. Kuş adasından da: «Avcılar burada iki kaplan vurdu» diye yazıldı. Halbuki neşredilen resim gene panterdir; eskiden pars dediğimiz hayvandır.

Bunların memleketimizde çok olduğu, son zamanlarda biribiri ardınca gelen haber ve resimlerden de anlaşılacaktır. Ancak, halk, isimlerine «kaplan» diyor. Kaplanın evsafını gezenlerde bir gün yazdık. Parsnikiler ise şöyledir:

İlim dilinde «Leopardus pardus» denen pars yahud panterin türlü cinsleri vardır.

«Leopardus antiquorum» Cenubi Hind ve Seylânda bulunur. «Leopardus verlegatus» Hindi Çin'de, Cavada ve Sumatra'da. «Leopardus fontaneri» Şimali Çinde ve Kore'de. «Leopardus Tullianus» Suriyede ve İranda.

Türkiyede bulunan cinsin, bu sonuncusu olduğu anlaşılıyor.

Panter Afrikada da vardır. Bu kıtanın garbinde panterden hafifçe ayrılan bir cins mevcuttur ki, buna ilim dilinde «Leopardus Leopardus» denmekte, konuşma dilinde ise, kısaca «leopard» ismi kullanılmaktadır. Hakiki kaplan bizim taraflarda ol-

madiği gibi, Afrikada da yoktur.

Hülâsa panter, Cezairden Kap'a, Suriyeden Amur'a, Kore'ye ve Cavaya kadar çok geniş bir sahade mevcuttur. Bu hayvan, iri bir kedi gibidir. Zemini sarı olan postu, sırt ve kenarlarda ebrülü, pembe ve siyah beneklidir.

Bu cins baz: hayvanlar tamamen siyah gibidirler. Benekleri muare kumaşlarda olduğu tarzda görünür. (Cenubu Şarki Asyada yaşayanlar böyledir.) Panterlerin, karnı, ve ayaklarının iç kısımları beyazdır. Bu hayvan çok kuvvetli, cesur, vahşî ve çeviktir. Bütün hayvanlara, hattâ insanlara saldırır. Kaplan ancak sıkıştırıldığı zaman ağaca çıktığı halde, pars, dallara tırmanmağı istiyar edimmiştir. Ağaçların üstünde sinerek pus kurar. Bazı katalarda hakkı bir âfet haline gelmiştir. Köylülerin panter çokluğu yüzünden köylerini terk ettikleri görülür. Panterin avı da tehlikelidir.

Dişisi, bir seferde üç dört yavruyu dünyaya getirir. Erkek, yavrularla alâkalanmaz. Bunlar, tek yaşayan hayvanlardır; fakat aynı av sahası üzerinde bir çoklarına birden rastlanırlar.

Diri tutulan panterler sinsileşirleriy muhafızları için tehlikelidirler. Postları güzel olmakla beraber, kısa tüylü olduğundan yüksek fiatte değildir.

Sefil ölen Kralzadeler Napolyon, oğlu ve piçleri

Kont Leon:

15 Kânunuevvel 1806 da Paris nüfus kütüğüne şu satırlar yazıldı: Adı: Leon; - anasının adı: Eleonor Dönüel. Babası meçhuldür.

O gün Paristen bir posta çıktı; Avrupayı bir baştan bir başa geçti Napolyonu Pulsuktukta buldu ve müjdeyi verdi:

— Bir oğlunuz oldu!

Doğan çocuk Napolyonundu. Osterliç dönüştü Eleonor Dönüel'i görmüş, beğenmiş, sevmiş ve bu aşktan küçük Leon doğmuştu.

Napolyon çocuğuna baktırdı, fakat arasını unuttu, Leonun doğduğunu haber aldığı günün akşamında madam Valeskaya rasladı ve bir daha ondan ayrılmadı. Fakat hayatının sonuna kadar Leonu düşündü. 1814 te çocuğa 12,000 frank tahsisat verdi. 1815 de 100,000 frank gönderdi. Sent - Elende yazdığı vasiyetname ile Leona 300,000 frank bıraktı: «Eğer hoşuna giderse adliye mesleğine intisab etsin» dedi.

1821 de Napolyon öldüğü zaman Leon on beş yaşındaydı. Hoşuna giden hiç bir meslek yoktu. Zengindi; parayı nasıl yiyeceğini düşünüyordu.

On sene zarfında elindeki servetten pek az bir şey kaldı. 1830 da Napolyon adı dillere yeniden destan olunca asker oldu. Kral Lui Filipin muhafız alayına girdi. İki sene hizmetten sonra tardedildi.

1838 de Kont ünvanı almış olan Leonu Klişi hapishanesinde buluyoruz. Borçlarını ödeyemediğinden hapse girmiştir.

Bunu haber alan Paris patriği Papaya başvurdu ve Napolyon zadeyi kiliseyi almasını rica etti. Fakat insan kolay kolay papas olamaz. Leon ise hiç zora gelemezdi. Hapishaneden çıktıktan sonra gene serseriliğe başladı. Bir müddet Harbiye Nezareti müstahdemlerinden bay Lösiyörün karısı ile yaşadığı, sonra başını alıp Londraya gitti.

İngilterede 3 üncü Napolyon olan prens Luiden bir kaç para sızdırdı.

1840 da onu Kurbövua'da görüyoruz. Napolyonun bakiye izamı getiriliyor... Leon babasının kemiklerini taşıyan arabayı mezarına kadar takib ediyor ve kafasına politikaya karışmayı koyuyor, fırsat gözlemeğe başlıyor.

1848 de kuzeni prens Lui cümhuriyetine namzedliğini koyunca Leon küplere bindi. Bu onun hakkıydı. Kuvvetli bir rakib olarak Luinin karşısına çıkacaktı... Fakat bundan çabuk vazgeçti. Aile arasına nifak düşürmekten yeni rejimin taraftarı olmağı tercih etti. İmparatorun 6,000 frank aylık alıyordu. 3 üncü Napolyon kendisine 225,000 frank sermaye de vermişti.

Kont Leon bu paraları da pek çabuk eritti. 1862 de Fanni Jue adında bir terzi kızıyla evlendi. Dört çocuk babası oldu.

1870 den sonra aile yükü omuzlarına çöktü. On parasızdı, hiç bir geliri yoktu, kimsenin yanında kredisi kalmamıştı. Londradan Tuluza, Bordodan Tura gidip geliyor, iş arıyor, bulamıyordu.

1879 da aç kaldı. Bir gün yolda bir hizmetçi durdurdu, belinden bir bıçak çekti ve yalvardı:

— Size bir şey satsam alır mısınız?

— Nedir?

— Şu kamayı almış da bana on para veriniz, bir bütün parası!...

Kadın bıçağı aldı... Alırken bu adamın Fransa tahtına oturmasına ramak kalan bir zat olduğunu biliyor muydu?... Biliyor muydu ki bugün bir bütün parası dilenen bu adam bir zaman Tüllörü sarayında

Bu doğum esnasında ne doktor bulunmuştu, ne de ebe. Çocuğu Noel Jorj Öjeni adile nüfusa kaydettirdiler. Ertesi gün de Prusyalı bir başçavuş Öjeniyi Sanlisten kaçırdı.

Bu başçavuş La Pomyer dö la Pomariski Kontu Rau - Teofildi. Öjeni ile Romada nikâhları kıyıldı. Nikâhı Vatikan kiliselerinden birinde bizzat Papa kıydı.

Almanlar Sanlisi tahliye ettiler. Aylar, seneler geçti. Her şey unutuldu.

1873 de bay ve bayan Friç çıktılar. Friç gene piyano dersi vermeğe başladı. Bir kaç zaman sonra Öjeni de geldi. Bir kaç hafta yaşadıkdan sonra kocasından ayrılmıştı.

Zabita nihayet Friçlerin hüviyetini tesbit etti. Kadının adı Lunk'du. Viyanalıydı. 1837 de beş yaşındaki kızile Parise yerleşmişti. Friç Hamburglydu. Asıl karısı orada öldükten sonra Lunkla yaşamaya başlamıştı.

Lunk 1885 de Sanliste öldü. Friç Parise gidip genç bir İrlandalı ile evlendi, bir sene sonra o da öldü.

Öjeni Sanliste tek başına kaldı. Bol paralı bir hayat sürüyordu. Parası olduğu muhakkaktı. Ancak bu paranın nereden geldiği meçhuldü.

Öjeniyi on dokuzuncu asrın sonlarında görüyoruz. Altmış yaşını geçmiştir, fakat rengarenk elbiseler giyiyor, başına çiçekli, dallı, kuşlu şapkalar geçiriyor, yollarda bu kıyafetle dolaşıyor, çoluk çocuk peşine takılıp: «Voyvo!...» diye haykırıyordu.

—1909 da komşuları onu bir kaç gün meydanda göremeyince kapıyı kırıp girdiler. Biçare kadın eski, fakat kıymetli eşya ortasında perişan yatıyordu. Tablolar, danteller, elmaslar, murassa hançerler toz toprak içindeydi. On beş seneden beri faiz kuponları kesilmemiş 200,000 franklık eshamı fareler didiklemişti; Öjeni çıldırmıştı.

Bir gün Sanlise piyano muallimi Friçin kardeşi geldi; Öjeniyi sordu. Timarhanede olduğunu öğrenince pek şaşı:

— Fransa hükümeti kendisine neden daha iyi bakmıyor? Neden aylık bağlamıyor?

— Ne sıfatla.

— Ay bilmiyor musunuz? Öjeni, Raystad Dükasının kızıdır.

Napolyonun oğlu maiyetindeki kızlardan birini sevmiş, bu aşktan bir kızı doğmuştu. Bu kız çıldırdı ve Sanlis timarhanesinde 1914 de öldü.

Selâmi Sedes

oynamış, 1 inci Napolyonun kucağında büyümüşür?... Napolyon Jozefinden ayrılmamak için Leonu resmen tanımak arzusuna kapılmıştı. Eğer tanımış olsaydı Leon imparator tahtına oturacaktı.

14 Nisan 1881 de öldü. Cenazesini konukomşu iane toplayıp kaldırdı.

Öjeni Friç:
İkinci imparatorluğun ilk senelelerinde Sanlis belediyesinin verdiği ziyafetlerde güzel bir kız nazarı dikkati celbediyordu.

Bu kız 1848 de Sanlise gelmişti. O zaman 16 yaşındaydı. Babası Friç musiki dersi veriyordu. Anası bayan Friç kaba saba bir kadındı. Kızları Öjeni hiç de ana babaya çekmemişti. İnce, zarif, güzel bir kızıdı. Babası muallim sıfatile kibar ailelerle temastaydı. Sanlisin asil muhiti Öjeniyi benimsedi. Prenses, düşes, markiz konaklarına girip çıkıyordu.

1870 de Almanya ile harp açılınca Friçle karısı kaçıp gittiler. Arkalarından herkes söylendi: «Meğer casusmuşlar!...» Ancak Öjeni gitmemişti. Kızı sorguya çektiler:

— Neden babanızla berabre Almanyaya gitmediniz?

— Çünkü mösö Friç babam değildir.

— Siz nerelisiniz?

— Bilmiyorum.

— Ne zaman doğdunuz?

— Bilmiyorum.

— Adınız nedir? Ananızın, babanızın adı nedir?

— Bilmiyorum.
Kız doğru söylüyordu. Öjeni Friçin hiç bir nüfusta kaydı yoktu. Sanlis bayan Friçle bağrına bastı. Bütün harb müddetince kız çalıştı. Askerleri evinde misafir etti. Almanlara esir düşen Fransızlara yardım etti. Onun bu hali şüpheli davet ediyordu. Göz hapsine aldılar, mektublarını açtılar, hiç bir kötülük bulamadılar.

Günlerden bir gün Alman askerlerle dolu olan belediye dairesine girdi:

— Dün gece hizmetçimin bir çocuğu dünyaya geldi. dedi.

Nişantaşında yeni bir çocuk bahçesi

Vali B. Lütfi Kırdar, Nişantaşında Teşvikiye mahallesinde 52 inci ve 15 inci ilköğretim binalarının önündeki boş arsanın bir çocuk bahçesi haline getirilmesini emretmiştir. Arsanın istiklâkine hemen başlanacaktır.

Azapkapı ile Unkapanı arasında yapılacak istiklâk

Gazi köprüsüne ulaşacak olan yollardan Azapkapı ve Unkapanı arasındaki istiklâk muamelelerine devam ediliyor. Unkapanından Şehzadebaşına ve Azapkapıdan Taksime kadar açılacak yolların inşası ve istiklâk muameleleri için Şehir meclisi kararla belediye 1,5 milyon lira istiklâk yapacaktır. Ancak bu para hem yolların açılması ve hem de istiklâk için kifayet etmeyeceğinden hükümetçe de belediyeye yardım yapılacaktır.

Gelecek ağustos nihayetine kadar bitecek olan köprüünün açılma merasımı yapılmak üzere yollar da inşaa edilecektir.

Fakir çocuklara yardım

Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdar mekteplerdeki fakir çocuklara yapılan yardım işlerini halledecek yeni tedbirler almağa karar vermiştir. Bu maksatla yarın saat 13 de Parti binasında yardım birliği kaza idare heyetleri reis ve murahhasları bir toplantı yapacaklardır.

Toplantıda bu sene mekteplerde yapılan yardım işleri etrafında görüşülecektir. Bundan sonra şehrimizin mali müesseseleri mümessillerinin de iştirakile daha geniş bir toplantı yapılması kararlaştırılmıştır. Bunda da yardım haricinde kalanların ihtiyaçlarını temin edecek tedbirler alınacaktır.

Arap heyeti yakında Londraya gidecek

Kahire 24 (A.A.) — Filistin Arap heyeti tekrar Kahireye dönmüştür. Haber alındığına göre, heyetin teşekkülünde mutavassıt bir sureti hal bulmak için müttü ile müzakereler yapılmıştır. Heyet pek yakında Londraya hareket edecektir.

Hisar vapuru faciiasından mesul kim?

Suçlu sıfatile celbedilenler kabahatin kaptanda olduğunu söylüyorlar

937 senesi ikincikanunun 27 nci günü Zonguldaktan kömür yüküyle İstanbulla gelmekte olan Kalkavan zadelere aid Hisar vapuru Boğaza yaklaşırken şiddetli fırtınaya tutulmuş ve etrafı da sis kapladığı cihetle kaptan yoluna devam edemiyerek İrvada mevkiinde Eşek adası sahilinde demirlemişse de fırtınanın ve su cereyanlarının tesirile vapur iki demiri birden tarayarak sahile sürüklenip su altında görünmez bir halde bulunan taşlara çarpmak suretile iki parça olup batmıştı. Kaza çok âni ve fırtına şiddetli olduğundan geminin kaptanlarıyla beraber yirmi bir kişi de boğulmuş, yalnız Seyfeddin adında bir tayfa ölümden kurtulabilmişti.

Dün ağırceza mahkemesinde bu faciyanın muhakemesine başlanmıştır. Davanın maznunları, Deniz ticareti müdürlüğü kazan mütehasası B. Ahmed, inşaiye mütehasası B. Hidayet, makine mütehasası B. Haydar Özçelik ve o zamanki İstanbul Liman reisi B. Hayreddin olmak üzere dört kişidir. Bunlar, vapuru muayene ederek seyrüsefere elverişli olduğu hakkında rapor vermek suretile vazifeyi ihmal ve ölüme sebebiyet suçlarından maznunun muhakeme altına alınmışlardır.

Faciayı baştan başa izah eden ve son tahkikatın açılmasına dair kararname okunduktan sonra maznunlar sorguya çekildiler, bunlardan Deniz ticareti müdüriyeti kazan mütehasası B. Ahmed, gemilerin usulen her sene muayene edildiklerini ve Hisar vapurunun kazadan altı ay evvel muayene altına alındığını, kendisi tarafından yapılan muayenede vapurun kazan kısmında hiç bir arıza ve noksanlık görülmediği cihetle seyrüsefere müsaid olduğu hakkında rapor verdiğini ve bu vapurun da altı ay çalıştıktan sonra kazaya uğradığını söyledi. Makine mütehasası B. Haydar Özçelik şu ifadeyi verdi:

— Vapuru hem demirli iken muayene ettim, hem de liman içinde âzamlı istim taziyikile makineleri çalıştırarak bir saat gezinti tecrübesi yaptım. Makine aksami mukavemetli ve arızasızdı. Bunun üzerine raporumu verdim. Nitekim vapur bu muayeneden sonra altı ay mütemadiyen çalışmış, bir çok göçmen taşımış ve birşey olmamıştır. Bu kazanın müsebbibi doğrudan doğruya vapurun kaptanıdır. Çünkü, Eşek adası civarındaki tehlikeli kayalıklara vapur demirlemiş ve kayalara çarparak gemi parçalanıp batmıştır.

İnşaiye mütehasası B. Hidayet de sunları anlattı:

— Ben, ihtisasım dahilinde olarak geminin su altı kısmını muayene ettim. Bazı kısımların taminine lüzum gösterdim ve gemi sahiplerine bunları yaptırtdım. Geminin kaplaması ahşap olmakla beraber on santim kalınlığında ve gayet sağlam tahtadandı. Bundan başka tekine iskarmozları 30 santim kalınlığında ve sağlam, iç astarı da yine mukavim tahtadan ve 10 santim kalınlığında idi. Şu vaziyette geminin sefere çıkmasına mâni hiç bir arıza yoktu. Ben de bu vaziyette raporumu verdim. Bu kaza, kaptanın idaresiz hareketinden vukubulmuştur. Kayalık yere demirlemeseydi hiçbirşey olmazdı. Nitekim, aynı gün Hisar vapurule beraber limana gelmekte olan Bartın vapuru Boğaz dışında Hisar kaptanının birdenbire rotayı değiştirdiğini görünce şaşırılmış ve biraz sonra onun yanlış hareket ettiğini anhyarak kendisi doğruca yoluna devam etmeğe suretile arızası olarak limana gelmiştir.

Liman reisi B. Hayreddin de:

— Benim vazifem geminin sadece, harita, pusula, cankurtaran vesair gibi tehzizat kısmını kontrol etmekten ibarettir. Hisar vapurunu kontrol ettim ve tehzizatının tam olduğunu görerek raporumu verdim.

Demidir. Bundan sonra, kaza esnasında tek başına kurtulan ve şahit sıfatile çağrıldığı halde mahkemeye gelmeyen tayfa Seyfeddinin tahkikat

esnasında verdiği ifade okundu. Seyfeddin vakayı şöyle anlatmıştı:

— Zonguldaktan gelirken vapurda birinci kaptan İbrahim, ikinci kaptan Mehmed ve üçüncü kaptan Hasan bulunuyorlardı. Yolda fırtınaya tutulduk. Boğaz açıklarına gelince fırtına birdenbire şiddetlendi. Etrafı da sis kapladı. Kaptan, geminin bu fırtınaya dayanamayacağını anlayarak demirlemek istedi. Dalgalar ve su akıntıları vapuru mütemadiyen sahile doğru sürükliyorlardı. Birdenbire sahile çok yaklaştığımızı gördük ve kaptan çifte demir attı. Fakat gemi demir taryor ve kayalara doğru ilerliyordu. Tehlikeyi görünce hepimiz cankurtaran yeleklerini giyerek güverteye çıktık. Şiddetli dalgalar geminin ocaklarına girmişti. Bir aralık kayalara çarptık ve vapur şiddetli bir çadırma ile parçalandı. Kendimi dalgalar arasında buldum. Uzun müddet ölümlü pençeserek uğraştıktan sonra Eşek adasına çıktım ve bağırmağa başladım. Tahliye idaresinden sesimi duyup geldiler ve beni kurtardılar. Kaptanların ve diğer tayfaların ne olduklarının farkında değilim. Gemi kayalara çarptıktan sonra on bir dakikada battı.

Şahit olarak dinlenen balıkçı Şükürü Anadolukavağında oturduğunu, kazayı haber alınca, vapurun yağcısı Receb Ali akrabası olduğu cihetle derhal kaza yerine gitmek istediğini, fakat fırtına şiddetli olduğundan ancak üç gün sonra fırtına durunca motörle Eşek adasına gittiklerini ve orada akrabası Receb Ali ile diğer dört tayfanın cesedlerini bulup getirdiklerini söyledi.

Şahit Hasan ve motörcü Harun da aynı ifadeyi verdiler. Gelmiyen şahitlerin celbi için muhakeme başka güne bırakıldı.

Millet vapuru kurbanlarının ailelerine yardım

Deniz Ticareti müdürlüğü Ereğli'de batan Millet vapurunda boğulanların ailelerini tesbit etmektedir. Vârisler mahkeme kararile tesbit edildikten sonra, Barzılay acentası vadettiği parayı tevzi edecektir.

Tekirdağ bağcılarının temennisi

Bağlarını imar için inhisarların yardımını bekliyorlar

Tekirdağ (Akşam) — Tekirdağın takasındaki ekonomik hareketlerin mihrerini bağcılık ve üretimlik teşkil etmektedir. Tekirdağında (3563) hektar bağ vardır, üzüm istihsalatı (onbeş bin ton)dur. Her yıl 4-5 milyon kilo şarap yapılmaktadır. Bağcılığın ihyası için floskera hastalığına mukavemet eden yeni bağlar yetiştirmek ve Amerikan çubukları ikame etmek fikri yayılmıştır.

Her sene iki milyon kilo şarap istihsal etmekte olan şarap fabrikamızın ihtiyacını karşılamak, bağcılığın inkişafını temin etmek ve üretim randımını arttırmak hususunda bugün Tekirdağında bulunan (300) bağcı inhisarlar idaresinin yardımını beklemektedir.

Tekirdağ bağcıları ötedenberi Çanakkale, Lapseki, Mürefte ve sair memleketler bağcılarına, bağlarını imar hususunda dönüm başına kâfi miktarda avans vermekte olan inhisarlar idaresinin, üretimleri şarap fabrikasına veren Tekirdağ bağcılarını da bu gözetme ve yardımdan mahrum bırakmamasını temenni ediyorlar.

İTİZAR

Münderecatımızın çokluğu dolayısıyla (Yaprak Aşısı) tefrikamız bugün dercedilmedi. Okuyucularımızdan özür dileriz.

SİNEMA

Tino Rossi - Mireille Balin

Sinema âleminin çok sevilen iki artisti arasındaki büyük aşk

Meşhur sinema artisti Tino Rossi'nin şubat içinde memleketimize geleceğini ve Ankarada iki konser vereceğini yazmıştık. Bu haber her tarafta alaka uyandırmıştı. Tino Rossi son zamanlarda en çok beğenilen ve en çok sevilen artistlerden biridir. Bilhassa çevirdiği filimler çok rağbet görmektedir. Bu rağbetin başlıca âmîli artistin sesinin çok tesirli olmasıdır.

Tino Rossi opera tenorlarla mukayese edilemez. Onlara nisbetle sesi pek azdır. Fakat buna mukabil nadiren tesadüf edilecek kadar tath ve sıcaktır. Amerikalılar Tino'nun sesini o kadar beğenmişlerdir ki, İngilizce bir kelime bilmediği için, kendisine film çevirtmeyeceklerini anlayınca radyoda şarkı söylemek üzere Nev-york'a davet emişlerdi. Tino Rossi evvelki sene Amerikaya gitmiş ve işe başlamıştı.

Amerikada radyo artistleri sinema yıldızlarından çok para kazanırlar. Hattâ bu yüzden bazı sinema yıldızları film çevirmekten vazgeçerek radyoda şarkı söylemeğe, yahud komedi oynamağa, numara yapmağa başlamışlardır. Tino Rossi'ye de bol para verileceği için artistin Amerikada yerleşeceği ve İngilizce öğrenerek film de çevireceği tahmin dilyordu. Halbuki gönül işleri buna imkân bırakmamış, artistin Avrupaya dönmesine sebep olmuştur.

Tino Rossi'nin aşk maceraları şimdi herkesce bilinmektedir. Aslen Korsikalı olan artist bundan çok zaman evvel evlenmişti. Şimdi on dört yaşında bir kızı vardır. Artist sakin bir hayat yaşarken iki sene evvel, «Yakıcı buseler» filmini çevirdiği sırada gönül macerası başlamıştır. Bu filmde

Mireille Balin ve Tino Rossi

başlıca kadın rollerinden biri Mireille Balin'e verilmişti. Mireille Pariste büyük terzi mağazalarından birinde manken iken güzelliği, zekâsı nazarı dikkati celbetmiş, kendisi film çevirmeye davet edilmişti. Yapılan bir iki tecrübe muvaffakiyetle neticelendiğinden yakıcı buseler filminde kendisine mühim bir rol verilmişti.

Mireille ile Tino Rossi bu filmde birlikte çalışmağa başlar başlamaz

birbirlerini büyük bir aşkla sevmişlerdir. Tino Rossi karısından ayrılış, Mireille Balin de herşeyi bırakarak kendini tamamen Tino Rossi'ye hasretmiştir. Fakat Tino buna razı olmamıştır. Tam bu sırada Mireille Amerikada film çevirmek üzere Amerikaya davet edilmiştir. Genç artist Tino'dan ayrılmamak için ibtida bu teklifi kabul etmemiştir. Fakat bu sırada Tino Rossi de radyoda şarkı söylemek üzere Amerikaya davet edilince, muvafakat cevabı vermiş, mukaveleyi imzalamıştır.

Mireille Balin Amerikada Tino ile yakın bulunacaklarını, işleri bitince birleşeceklerini zannediyordu. Halbuki Tino Nev-yorkta, kendisi ise Hollivutta çalışacaktı. İki şehir arasında üç dört günlük mesafe vardı. Mireille Amerikaya gittikten sonra vaziyeti anlayınca Hollivutta fena halde sıkılmış, sinir buhranları geçirerek hastalanmıştır. Hastalığı ciddi bir şekil almak istidadını gösterdiğinden film şirketi mukaveleyi bozmağa muvafakat etmiştir. Bunun üzerine Mireille Nev-york'a Tino'nun yanına koşmuştur. İki artist derhal eşyalarını toplamış, Fransaya dönmek üzere vapura binmiştir.

Tino Rossi ve Mireille Balin Parise döndükten sonra tekrar Fransada film çevirmeye başlamışlardır. Aynı zamanda Parisin sakin bir köşesinde dört odalı bir apartıman tutarak burada yerleşmişlerdir. Mireille herşeyi bırakarak kendini tamamen evine hasretmek istiyor. Fakat Tino buna razı olmamakta, pek parlak bir surette başlayan sanat hayatının bu kadar çabuk kapanması muvafık olmayacağını söylemektedir.

Tino Rossi ve Mireille Balin biray evvel şarkta bir seyahate çıkmışlardı. İki artist evvelâ Mısıra gitmişlerdir. Oradan İstanbul ve Ankaraya geleceklerdir.

Sinema haberleri

★ Emil Yarnings, Alman Tobis şirketinin Aristik komitesi reisliğini kabul etmiştir. Yakında çevrilecek bir filme nezaret edecektir.

★ 938 senesinde Fransada 120 Fransız, 160 ecnebi filmi gösterilmiştir. 939 senesinde 200 Fransız filmi gösterileceği ümid ediliyor.

★ 935 senesindenberi film çevirmiş olan Adrienne Ames yeniden işe başlamıştır. Spencer Tracy ile birlikte büyük bir film çevirmektedir.

Karı koca geçimsizliği yüzünden iki feci hadise

Bir adam kendisinden ayrılmak istiyen karısı yüzünden bir genci çiftle ile 5 yerinden yaraladı

Başka bir koca da gene aynı sebeble karısını destere ile kesmek istedi

Dün, Saryerde feci bir hadise olmuş, bir koca, mahkemede boşanmak üzere oldukları karısı yüzünden bir genci domuz öldürmeğe mahsus kurşunlarla öldürmeğe yaralamıştır. Bu kanlı vakanın tafsîlatı şudur: Saryer köylerinden oldukça şirin ve kalabalık olan «Garipçe» köyü halkının ekserisi amele ve balıktır. Bu köy sakinlerinden otuz dört yaşlarında Hamdi, o civarda balıkçılık etmekte, ve hali vakti yerinde bir adam olarak tanınmaktadır.

Fakat köylünün iddiasına göre Hamdi, altı aydanberi karısı Sabireyi ihmal etmiş, hatta bakmamaya başlamıştır.

Yirmi dört yaşlarında oldukça güzel bir kadın olan Sabire aylardanberi, kendisini düşünmeyen kocasından ayrılmaya karar vermiş ve Hamdi aleyhine bir boşanma davası açmıştır.

Boşanma davası üzerine..

Karısının mahkemeye müracaat ettiğini öğrenen Hamdi, onunla barışmak için araya adamlar koymuş, fakat Sabire, Hamdinin artık kendisine yar olmayacağına kanaat getirdiği cihetle, mahkemenin vereceği kararı beklemekten başka bir şey yapamayacağını kendisine söylemiştir.

Hamdi, son günlerde işini gücünü bırakarak karısını daimi bir tarassut altında bulundurmağa koyulmuştur. Kıskaçlığı doğurduğu bu göz hapsi ilk zamanlarda müsbet bir netice vermemişse de nihayet dün ortaya kanlı bir sahnenin çıkmasına sebep olmuştur..

Bir aile tanışması..

Garipçe köyünün ileri gelenlerinden sayılan İzzet isminde bir zatın ailesi efradile, Hamdinin ailesi birbirleriyle görüşüp konuşmakta ve ara sıra birbirlerinin evlerine gidip gelmektedirler. İzzetin henüz yirmi üç yaşlarında bir de oğlu vardır.

Bayan Sabire, Hamdi ile ayrı yaşamağa başladıkdan sonra da, bu aile ile samimiyeti devam ettirmiştir. Karısıyla beraberken, onun İzzete gitmesine mani olmıyan Hamdi, Sabire kendi aleyhine dava açtıktan sonra bu ziyaretleri çekememeğe ve kıskanmağa başlamıştır.

Göz hapsinin sonu

Dün, karısının İzzetin evine gittiğini haber alan Hamdi, doğruca oraya koşmuş, kapıyı açan İzzet, Hamdiye ne istediğini sormuştur.

Hamdi,

— Sabireyi biraz bana çağır, bir şey söyleyeceğim! demiştir. İzzet, Sabirenin kadınlarla beraber oturmakta olduğunu, çağuramayacağını ileri sürmüştür.

Hamdi, zaten bütün kıskançlık damarlarının ayakta olduğu bir sırada bu cevabı alınca, kendini kaybedecek bir hale gelmiş, fakat buna rağmen kendini tutarak:

— Peki, ne yapalım sağlık olsun! demiş ve oradan uzaklaşmıştır.

Hamdi, buradan doğruca evine gitmiş ve domuz vurmağa mahsus çiftesini yanına alarak tekrar İzzetin evinin yolunu tutmuştur.

Hamdi, bu sefer, evin açık bulunan avlu kapısından dalmış ve buradan İzzete seslenmiştir. Hamdinin bu çağırışına İzzetle oğlu Ali çıkmışlar ve Hamdiyi tüfekle görünce işin fenaya varacağını hissetmişlerdir.

Hamdi, tekrar onlara karısını çağırmasını söylemiş, onlar da bu vaziyet karşısında Sabireye seslenmek mecburiyetinde kalmışlar, Sabire de aşağı inmiş, Hamdi ile avluda konuşmağa başlamışlardır.

Bu konuşma kısa bir zaman sonra münakaşa şeklini almış ve Hamdi, karısını sürükliyerek beraber götürmek istemiştir.

Sabire, Hamdi ile beraber gitmeyeceğini katiyetle söyleyince, iş daha büyümüş, nihayet İzzetin oğlu işe müdahale ederek Hamdiye:

— Karını götürmek istiyorsun, o da gitmiyor, evden dışarı çıkın da ne haliniz varsa görün!.. demiş, bu sözler kıskanç kocayı büsbütün çileden çıkarmağa kâfi gelmiştir.

Beş kurşun...

Hamdi, derhâl domuz çiftesine asılmış ve Alinin üzerine beş el ateş etmiştir.

Çifteden çıkan domuz kurşunları, Alinin kalbi üstüne, kaburga kemiklerine ve kasığına isabet ederek yere sermiş, bu sırada Sabire ile İzzet kaçarak canlarını kurtarabilmişlerdir.

Ali, kanlar içinde avluda çırpınırken jandarmalar vakadan haberdar olmuş, Saryer jandarma kumandanı B. İsmail Hakkı bizzat tahkikata el koymuş, işlediği cinayeti müteakip kaçan Hamdi kısa bir zamanda yakalanmıştır.

Hayatından ümid kesilmiş bir vaziyette olan Ali derhâl bir motörle Şişli Etfal hastanesine nakledilmiştir.

Hamdi, yapılan ilk sorgusunda:

— Karımı çok seviyordum, ondan ayrılmamağa tahammül edemedim!. Ona akıl vermeğe kalkanların cezasını domuz kurşununa verdim! demiştir. — R.

İkinci yaralama hadisesi

Yine dün, bir karı koca arasında geçimsizlik yüzünden ikinci bir vaka daha olmuştur.

Sultanahmedde oturan bayan İrfan, bir müddettenberi kocası Ali ile ayrı yaşamaktadır. Bayan İrfan, kocası aleyhine mahkemeye müracaat ederek boşanma davası açmıştır.

Bu dava neticeleninceye kadar ayrı yaşayan karı koca, ara sıra birbirlerini görmekte ve bu görüş esnasında da kocası kendisine ufak tefek maddî yardımlarda bulunmaktadırlar.

Ali, dün gece yarısından sonra, bayan İrfanın oturduğu eve gelmiş, kapıyı çalarak karısını aşağıya çağırmıştır. Bayan İrfan, kocasının bu kitsiz ziyaretinden kuşkulunarak niçin geldiğini sormuşsa da, Ali, para vereceğini söyleyince, aşağı inip kapıyı açmıştır.

Bayan İrfan kapıyı açıp gözükmesiyle beraber, Ali, ceketini altında sakladığı bir destereyi çıkarmış ve kadının üzerine atılmıştır.

Ali; bayan İrfana:

— Artık senden çektiğim yetiştir, seni kör destere ile kesmekten başka çare yok!.. demiş ve geliş güzel kadının vücuduna birkaç destere darbesi savurmuştur.

Bayan İrfanın feryat ve istimdadına yetişen bekiçi ve polisler Aliyi elinde kanlı destere ile yakalamışlar ve bayan İrfanı da tedavi altına almışlardır.

İki bahçıvanı yaralayan Cafes tevkif edildi

Beyoğlunda Yenışehir pazarında bahçıvan Abdullah ile Feridi bıçakla yaralayan seyyar sebzeçi Cafes dün adliyeye teslim edilmiştir.

Cafes birinci sorgu hâkimliğine verilmiş ve sorgusu yapıldıktan sonra tevkif edilmiştir.

Cafesin yaraladığı Abdullah ve Ferid Beyoğlu hastanesine kaldırılmışlar, adliye doktoru B. Salih Haşim dün kendilerini hastanede muayene etmiştir. Bunlardan Abdullahın yarası sol ciğerinin üzerinde ve bıçak ciğere kadar saplanmış olduğundan hayatı tehlikededir. Feridin yarası göğsünün sol tarafında fakat pek hafiftir. Vaka etrafında müddelimumilik tahkikata devam ediyor.

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır. ★

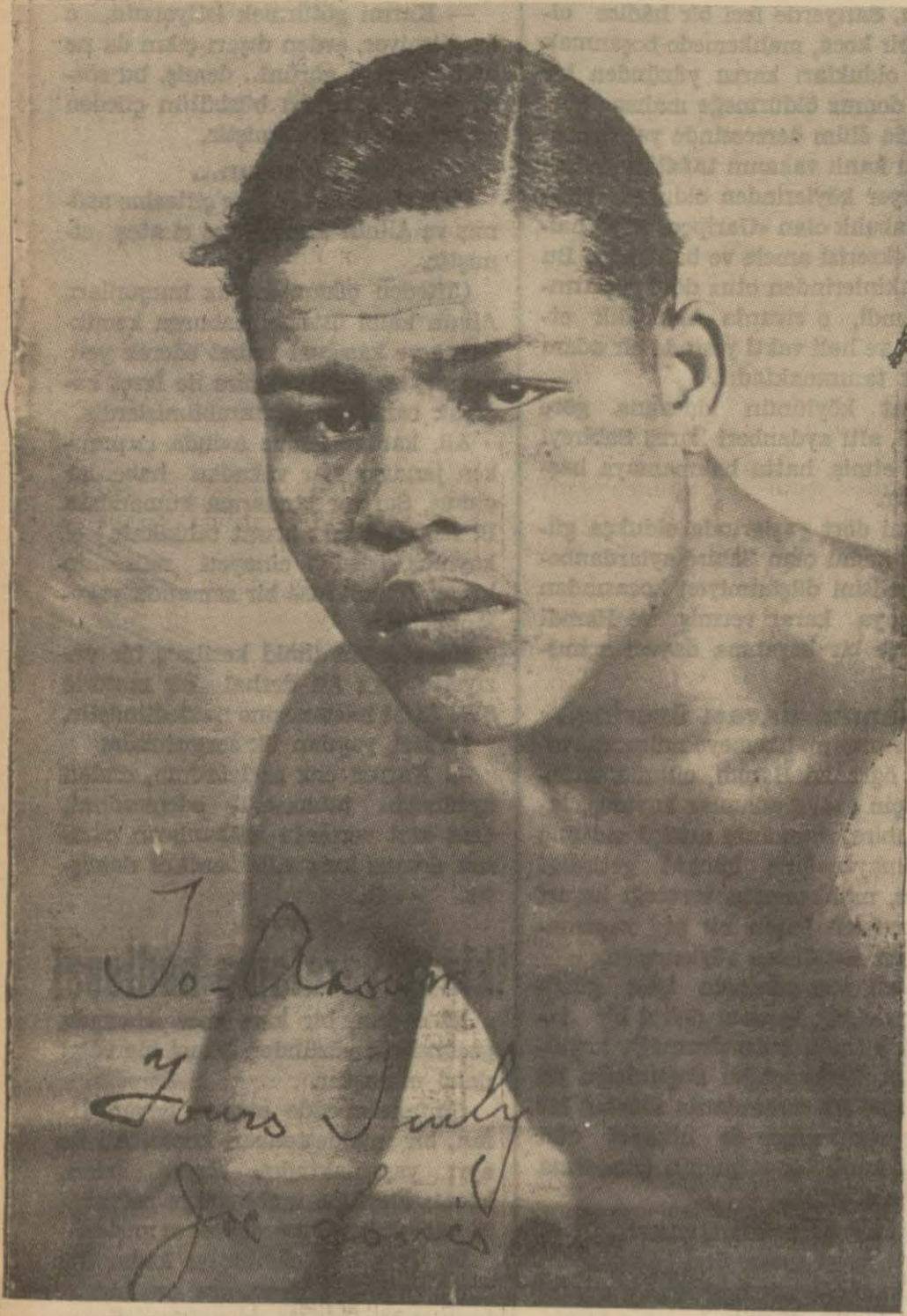

Hollivutta son zamanda keşfedilen ve güzelliği çok beğenilen bir yıldız: Frances Mercer

AKŞAM SPOR

Dünya ağır siklet boks şampiyonluğu

Joe Luis bu akşam kendi ırkından bir boksörle şampiyonluk için karşılaşiyor

Joe Luis'in gazetemize hediye ettiği resmi

Ağır siklet boks şampiyonu zenci Joe Luis bu akşam şampiyonluk ünvanı için bir kere daha karşılaşacak. Newyorkun meşhur boks müsabakalarına sahne olan Madison Garden'i bir kere daha yüz binlerce seyirci ile dolup taşacak. Siyahı boksörün bu seferki rakibi de kendisi gibi zenci... İsmi de Con Hanri Levis...

Kara bomba, Yırtıcı kaplan namı verilen Joe Luis, bu müsabaka için aylardanberi sıkı bir perhize mecbur kalarak çalışmış bulunmaktadır. Menecerleri şampiyonlarının galebesinden fazla ümitvar oldukları cihetle müsabakanın 5 ravundan fazla devam etmeyeceğini çekinmeden söylemektedirler.

Eskiden dünya yarı ağır siklet şampiyonu olan ve hâlen kilosuna bir hayli yükselmiş bulunduğu cihetle, ağır siklet sınıfına geçmiş bulunan Hanri Levis kendi ırkından olan rakibinden dünya ağır siklet şampiyonluğu ünvanını alabilir mi?

Umumiyetle buna ihtimal verilmeyle beraber, tesadüfi sallanan sıkı bir yumruk bütün bu ihtimalleri kökünden sarsabilir. Kara bombanın biraz açık vermesi, şampiyonluk ünvanının sahibini değiştirebilir. Maamafih senelerdenberi şampiyonluğunu büyük bir dikkatle muhafaza eden ve bu yolda bir hayli tecrübeler edinmiş olan Joe Luis'in açık vermek, tesadüfi yumruk yemek hatalarına düşeceğini hiç zannetmiyoruz.

Beyaz boksörler arasında şimdilik kendisile başa çıkabilecek bir rakibi bulunmayan Yırtıcı kaplanın, zenciler arasından her hangi bir boksöre de yenilmiyeceği, hele bu seferki yarı ağır sikletten gelme rakibini kolayca, hem de nakavt ederek mağlûpları arasına kaydedeceği kuvvetle ümit edilmektedir.

Bundan evvelki birçok müsabakalarda olduğu gibi, bu seferki karşılaşmanın da tamamile ticarî bir gaye uğrunda tertip edildiği de söylenmektedir. Maamafih dünya şampi-

ha fazla kalmaması için beyaz boksörler harıl harıl çalıştırılmaktadır.

Zenci boksörün önlümüzdeki aylarda bir müsabaka daha yapması mu-karrer olduğundan, karşısına çıkarılacak beyaz boksörler arasında şimdiden bir iddia başgöstermiştir.

Şampiyonluğu zenciden almak gayesile çalışan organizatörler, Kara bombanın ilerideki rakipleri için Avrupa şampiyonu Viyanalı Latsekin ile Lu Nova ve bir de eski şampiyonlardan Maks Bir'i namzed olarak ileri sürmektedirler.

Yahudi olan Maks Bir, zencinin karşısında nakavt olarak hissesini almış ise de bu mağlûbiyeti o zamanki sefih hayatına atfedilmektedir. O zamandanberi muntazam bir hayat geçiren ve antrenör nezaretinde çalışan Yahudi boksörünün bu sefer zenci karşısında kuvvetle mukavemet edeceği ümit edilmektedir.

Diğer namzedler arasında Avrupa şampiyonu Latsekin ise, zenci boksöre karşı en son koz olarak çıkarılacaktır.

Atina muhteliti

Şubatın son haftasında Ankaraya geliyor

Futbol federasyonu tarafından Ankaraya davet edilen Atina muhteliti bu daveti kabul ettiği cihetle şubatın son haftasında iki maç yapmak üzere Ankaraya gelecektir. Yunanlılara karşı çıkarılacak Ankara muhtelitinin kuvvetli bir kadro olması için talebe oldukları cihetle spor klublerinden ayrılan futbolcuların da takıma idhal edilmesi düşünülmüş ve bu iş için Maarif Vekâletinden lüzum gelen müsaade alınmıştır.

Yunan maçlarına hazırlık olmak üzere Ankara muhteliti haftada iki defa salı ve perşembe günleri başantrenör Hirlander'in nezaretinde çalışmaktadır. Bu çalışmalara talebe sporcular da iştirak etmektedir. Atina muhtelitinin Ankaradan sonra

Gayri federe klüpler kapatılacak mı?

Son dakikada aldığımız için tahkikine imkân bulamadığımız bir habere göre, ehrimizdeki gayri federe spor klüplerinin lâğvedilmesine karar verilerek, bu kabîl klüplerdeki sporcuların federe klüplere girmelerine imkân verilecektir.

Akşam — Bu karara sebep olan amilleri bilmemekle beraber, birçok teşekküllerimizden daha muntazam teşkilâta sahip olan ve spor bakımından her zaman büyük bir faaliyet içinde bulunan bu klüpleri kapatmakla, federe klüplerin istifade edeceklerini düşünmek yanlıştır.

Federe klüplerimizi onların ayarına yükseltmeğe çalışmakla ve yahut onları da federe ederek spor rekabetini arttırmakla, her halde Türk sporuna, bu klüpleri lâğvetmekten fazla yardım edilmiş olur, kanaatindeyiz.

Yeni bir Balkan futbol turnuvası mı?

Merkezî Avrupa kupası gibi maçlar ihdası düşünülüyor

Ankaradan aldığımız bir habere göre geçenlerde şehrimize gelen Romanya futbolunun katile başkanı doktor Ste Ankarada buldukları sırada federasyonu reisi Danyal Akbele müracaatla Balkanlı futbolcular arasında merkezî Avrupa kupası gibi bir turnua teşkilî hususunda teşebbüslere girişeceğini ve bu işte Türk federasyonunun kendisine müzaheret edip edemeyeceğini sormuştur.

Rumen katile reisinin teklifini müsaide şeklinde karşılayan federasyon reisiimiz Türk takımlarının ecebi takımlarla yapacağı temaslara futbol seviyesi bakımından şiddetle arzu etmekte olduğunu bildirmiştir.

Bu teklife göre Türkiye, Romanya, Yugoslavya, Yunanistan ve Macaristanın gireceği bu turnua Merkezî Avrupa kupası şeklinde olacak ve bu turnuaya Türkiye, Romanya, Yugoslavya ve Yunanistanın millî küme birincileri ile ikincileri Macaristanın millî küme birinci ve ikincisi Merkezî Avrupa kupasına iştirak ettiği için üçüncü ve dördüncüleri girecektir.

Yalnız Bulgaristanın iştirak etmeyeceği bu turnuada Merkezî Avrupa kupasında olduğu gibi takımlar bir maçı kendi şehirlerinde, diğerini de rakib takımın memleketinde yapacaklardır.

Bu çok mühim ve Türk futbolunda yeni bir çığır açacak olan maçların hazırlanması başlayacağı tahmin edilmektedir.

B. Eden şiddetli bir nutuk söyledi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

B. Eden, Frankist orduların müthiş bir topçu kuvveti ve kuvvetli bir tayyare filosu ile Barselona doğru ilerlemekte olduklarını söyleyerek demiştir ki:

«Frankoya bu silâhları kimin verdiği, imza edilmiş itilâflar ve misaklar ahkâmını ihlâl etmek suretiyle bu silâhları vermeğe kimin devam etmekte olduğunu bütün dünya biliyor.»

B. Eden, muharip ordulardan ecebi milislerini çekmiş olan Cümhuriyetçi İspanyol hükümetini tebrik etmiştir. Hatip sözüne şöyle devam etmiştir:

«Frankonun kazanacağı, bir zafere, bir ecebi zaferi olacağını aramızda kim inkâr edebilir? Ademî müdahale siyasetine iştirak eden bazı

Fransa, İspanya işine karışacak mı?

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

düşmanı olarak kendini ilân edenleri oralarda yalnız bırakmak daha iyi olmaz mı?

Bu meseleyi Belçikanın sosyalist hükümet reisi, Franko nezdine bir mümessil göndermek suretile müsbet tarzda halletmiştir. Eğer Fransa da aynı şekilde hareket ederse Fransız milletinin ekseriyeti tarafından takbih olunan bir sosyal akide önünde bir mağlûbiyet değil, Fransanın millî menfaatlerinin vikayesi bakımından bir hareket olarak telâkki etmek lâzımdır.»

Londrada alâka

Londra 24 — Pariste çıkan Temps gazetesinin İspanya meselesine dair yazdığı makale burada alâka uyandırmıştır. Temps bu makalesinde, Frankonun zaferinden sonra da İspanyada Alman ve İtalyan kuvvetleri kalırsa Fransanın müdahaleye ve icab eden mevzileri tutmaya mecbur kalacağını söylemektedir. Maamafih, gazete buna meydan kalmaması için general Franko ile görüşmek ve anlaşmak üzere şimdiden Franko nezdine bir mümessil gönderilmesini istiyor.

Bir rivayete göre İtalyan kuvvetleri İspanyada kalırsa Fransa, İspanyol Fasında harekette bulunacaktır.

İtalya ihtiyatları silâh altına çağırıldı mı?

Roma 24 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: Resmî mahfiller, mühim miktarda ihtiyat efradının silâh altına çağırıldığına dair ecebi memleketlerde neşredilen haberlerin asılsız olduğunu beyan etmektedir. Aynı mahfiller, talim müddeti için normal miktarda ihtiyat efradının silâh altına çağırılmış olduğunu ilâve etmektedir.

United Press ile Daily Herald, 200 bin kişinin silâh altına çağırıldığını yazmışlardır. Romada ısrarla dolaşan şayialara göre 1901 doğumlular kâmil silâh altına çağırılmışlardır. Fakat iyi haber alan mahfillerde bu haber tekbiz edilmektedir.

Birçok gençler şahsî davet tezkere-leri almışlardır. Bunlar, teletsiztelgraf ve tank servisleri gibi hususî sınıflarda mensubdurlar. Roma kışlarında oldukça büyük faaliyet göze çarpmaktadır. 20,000 asker, millî teşkilâtı ihdasının yıldönümü münasebetile yapılacak olan geçid resmine iştirak etmeye hazırlanmaktadır.

Almanyanın bir tekzibi

Berlin 24 (A.A.) — Alman ordusunun büyük umumî karargâhı, ecebi memleketlerde dolaşan ve Alman ordusunun şubat ortalarına doğru manevralar yapacağını iddia eden şayiaları tekbi etmektedir.

Ordu namına söz söylemeğe salâhiyettar olan bir zat, Havas ajansı muhabirine kara, deniz ve hava ordularının müsterek manevralarının önlümüzdeki sonbaharda yapılacağını ve başka manevralar yapılması mutasavver olmadığını beyan etmiştir.

İngiltere ile Fransa arasında müzakere

Londra 24 (A.A.) — Alman D. N.

B. ajansı bildiriyor: «İngiliz siyaset mahafilinde beyan olunduğuna göre Fransız ve İngiliz hükümetleri bir kaç gündür bu iki hükümetin İspanya meselesinde takib edecekleri yeni hattı hareketi etrafında müzakere-lerde bulunmaktadır.

Franko şu bir kaç gün içinde Barselonu ele geçirdiği takdirde yeni bir siyasi hattı hareket ve yeni kararlar itihazı lâzım gelecektir. İşte Paris ve Londra bu yeni siyaseti tesbit etmezden önce hususunda mutabık kalındığı intibah vardır.

Bazı İngiliz mahafilinde kaydolun-duğuna göre, Barselonun sukutu, İspanya harbinin sonu demek olma- makla beraber, Chamberlainin önü- ne bir sürü meseleler çıkaracaktır.

İngiliz gazetelerinin endişesi

Londra 24 — İngiliz gazetelerinin neşriyatı, enternasyonal vaziyetler gittikçe daha fazla endişe ettiklerini gösteriyor. Times gazetesi doktor Şahtın çekilmesinin, Frankonun Barselonu yakalaşmasının ve Almanyada bitaraf devletlerin vazifeleri hakkında ileri sürülen oldukça garip fikirlerin korkuları artırdığını söylüyor. Bu gazete diyor ki:

«Doktor Şahtın ve yüzbaşı Wiedenmanın uzaklaştırılmaları ifrata karşın fren vazifesini gören iki kişinin iş başından çekilmesi demektir. Vakıa marşal Göring vardır. Fakat bu zat da Eylülündenberi işlerin idaresine gittikçe daha az iştirak ediyor. Alman diplomatiası bugün tamamen B. Ribbentropun elindedir.

Almanyanın haricî politikada büyük bir faaliyetini beklemek lâzımdır. Bu faaliyet şarka mı, yahut garbde mi daha ziyade kendini gösterecek? Henüz bu hususta birşey söylenemez. Fakat Şarki Avrupa ne halde daha az mukavemet gösterecek bir sahadır.»

Fransız gazetelerinin makaleleri

Paris 24 — Paris gazeteleri İspanya yol harbi ve Avrupa vaziyeti hakkında uzun makaleler yazıyorlar. Figaro gazetesi doktor Şahtın Almaya başkanının başından çekilmesinden bahisle diyor ki:

«Doktor Şaht şunlardan korkuyor du: Hariçte Almanyanın enternasyonal kredisinin azalması, dahilde finans muvazenesi bozulursa panik korkusu. Vaziyet zorla tutulmak istenilirse yavaş yavaş şahsî mülkiyet sahasını girmek ve komünstvari tehdit kararları almak korkusu... Bu taktirdi makineyi zamanında durdurmak için fren vazifesini kim görecektir? B. Hitler ile arkadaşlarının bunu tedkik ettikleri muhakkaktır.»

Epoque gazetesi diyor ki: «Almanya zordur. Almanya, İtalyanın Fransaya aleyhindeki mânasız taleplerine nihayet vermek için B. Mussolini nezdinde teşebbüste bulunmazsa Almanyanın hüsnüniyetine inanamayız.»

Populaire gazetesinde Leon Blum diyor ki:

«Bazı Fransız eksperlerinin dedikleri gibi, Almanyada dahilî vaziyet gittikçe fenalaşmaktadır. Genel olarak Almanyada ve gerek faşist İtalyada dahilî güçlülerin fazlalığı gösteren veyahut hattâ yalnız bu güçlülerin mevcudiyetini bildiren bir hadise bizi memnun etmemel fakat bilâkis hakikî sulh dostlarında telâş uyandırmalıdır.

Filhakika bir istipdad rejiminde dahilî güçlülerin bu rejimin taarru yürüyüşünü durdurduğu ve bu rejim kiyasete, itidale ve enternasyonal sükuna doğru sevkettirdiği bahsindî tarihte hiç bir misal yoktur. Bilâkis bu gibi güçlülere, dinamizm namını verdikleri keyfiyetle karşı koymak, kalkmak diktatörlüklerin mukadde mantığı icabındandır. Diktatörlüklerin dinamizmi ise, ekonomik ve askerî hâkimiyet programlarının, bir kelime ile sergüzeşt programlarının genişlemesi yürüyüşünü hızlaştırmaktadır.»

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Böcek meraklısı

On yedi senedenberi karı koca gibi yaşıyorlardı. Rifat gençliğindenberi son derece çapkın bir erkekti. Fakat Samiye ona göz açtırmak istemiyordu. Sokakta Rifat şöyle yangözle bir kadına baksa, Samiye:

— Gene gözlerin velfecri okuyor... Gene gözlerin velfecri okuyor... diye onu dürtterdi.

Bu yüzden aralarında hiç kavga eksik olmuyordu.

Onların evlerine sık sık gidip gelirdim. Bir gün Rifata sordum:

— Ne yapıyorsun? Eğleniyor musun? Günlerini nasıl geçiriyorsun?

Rifat gayet masum bir tavırla:

— Birader, dedi, şimdi bana bir merak geldi. Böcekçilik ve kelebekçilik merakı... Yanıma bir çanta, elim kelebek tutmak için ağı bir kepçe alıyorum. Dağ, tepe dolaşıyorum. Artık yeryüzünde benim bundan başka hiç bir zevkim yok... Var mı yok mu böcek ve kelebek toplamak... Yakında nadide böceklerden ve kelebeklerden bir kolleksiyon yapacağım.

Samiye de Rifatın bu halinden pek memnundu. Bana:

— Yaaaa... dedi, artık Rifatın bütün zevki bu... Böcek ve kelebek tutmak...

Benim, Rifatın bu zevkine pek aklım ermedi ama sesimi çıkarmadım. Çünkü arkadaşımın ne eski ho-vardalardan olduğunu bildirdim.

Rifat bana tavsiye etti:

— Azizim aklın varsa sen de bu işe merak edersin... Tasavvur edemezsin bu ne zevkli, eğlenceli bir meşguliyettir. Güzel güzel, nadide böcekleri yakalamak, zarif kelebeklerin peşinden koşmak, nihayet onları ele geçirmek... Emsalsiz bir zevk, emsalsiz...

Aradan iki üç ay geçti. Bir yaz günü, biraz hava almak için Adaya gitmiştim.

İskeleden çıktım. Kalabalık arasında bir çift gözüme ilişti. Birdenbire durakladım. Bizim Rifat yanında sarı saçlı, uzun boylu güzel bir kadın... Kolkola girmişler, güle oynaya konuşuyorlardı... Benim de yolum o tarafa idi. Onlar önde, ben de arkada ilerlemeğe başladık.

Denize karşı bir otelin gazinosuna gitmek, orada bir kaç saat geçirmek istiyordum. Baktım, Rifatla sarışın kadın aynı otelin kapısından içeri girdiler. Ben gazino kısmına girdim. Onlar da kendilerine herkesten uzak, kimsenin göremediği bir yer seçtiler.

Kendi kendime:

— Bizim Rifat ta amma da böcek meraklısı imiş ha... diyordum.

Adadan son vapurla İstanbula dönüyordum. Rifatla sarışın kadın da aynı vopurda idi. Bir köşede yavaş yavaş, fakat tatlı tatlı konuşuyorlardı. Yalnız arasıra sarışın kadının kıvrak kıvrak güldüğü işitiliyordu.

Köprüye yanaştık. Onlar vopurdan çıkar çıkmaz bir otomobile atladılar. Otomobilin pencerelerinin bütün perdelerini de kapattılar.

Ertesi günü Rifatın evine gittim. Arkadaşım da on yedi senedenberi beraber yaşadığı Samiye de pek memnun görünüyordu. Rifat bana:

— Azizim, dedi, dün Adada öyle güzel, öyle nadide bir sarı böcek yakaladım ki sorma... Vakia epeyce yorulmuşum. Geç vakitlere kadar uğraştım ama nihayet sarı böcek ele geçti...

Merakla sordum:

— Pekli sarı böcek şimdi nerede? Görebilir miyim?

Arkadaşım biraz bozuldu:

— Efendim bu sarı böcek çok na-

dide bir mahlûk... Bunun için kendisini yakaladıktan sonra Adada bir dostuma bıraktım. Bir müteahhüse soracağım. Böceği fennî bir tarzda kurutup muhafaza edeceğim. Sonra eve getireceğim.

Samiye:

— Ama! şu sarı böceği bir de ben görsem... dedi.

Rifat telâşla:

— Yok yok karıcığım. Şimdilik sen onu göremezsin...

Aradan iki ay daha geçti. Bir gün sinemada idim. Gözüm yandaki localardan birine ilişti. Baktım, locanın arka tarafına âdeta sinmiş, saklanmış gibi bir erkek... Bizim Rifat... Yanında âdeta zenci denilecek derecede esmer bir kadın...

Galiba Rifat ta beni görmüş olacaktı ki büsbütün locanın arka tarafına sindi. Ben de onları daha fazla rahatsız etmek istemedim. Bir daha başımı çevirip onlara bakmadım.

Fakat bana merak olmuştu. Acaba bu sefer de Rifatın foyası meydana çıkıyacak mı idi?

Ertesi günü gene arkadaşımın evine koştum.

Rifat:

— Amam azizim. diyordu, sorma sorma... Dün bir kara böcek elimde geçti. Fevkalâde nadide bir şey...

Alaycı bir tavırla sordum:

— Yaaa... Öyle mi? dedim.

Rifat devam etti:

— Ne diyorsun birader?... Dün yakaladığım böcek karafatma cinsinden bir şeydi... Pek mükemmeldi. Pek nadide bir mahlûk...

Güldüm:

— Demek böcekçiliği oldukça ilerlettin...

— Ne demezsin birader...

— Peki hani senin kara böcek...

— Yakaladıktan sonra bir böcek müteahhüsü dostuma bıraktım. Bir kaç gün sonra gidip alacağım...

Artık bundan sonra Rifatı her gün başka bir kadınla görüyordum. Kendisine yalnız rasgeldiğim zaman Rifat:

— Koleksiyon yapıyorum... Böcek koleksiyonu... diyordu.

Nihayet böcek yakalamağa çıktığı bir gün Samiye, Rifatın yaptığı marifetleri gözle görmüş. Kızılca bir kıyamet kopmuş...

Bir akşam evine dönerken Rifat bana yanayakla anlatıyordu:

— Ah kardeşim... Bu Samiye çok zalim kadın... Artık benim böcek yakalamak gibi masumane zevklerime bile mâni oluyor... Beni dizinin dibinden ayırtmıyor... Ah şu kadınlar... Ah şu kadınlar...

Hikmet Feridun Es

AKŞAM

Abone ücretleri

Türkiye Enebl

SENELİK 1400 kuruş 2700 kuruş

6 AYLIK 750 1450

3 AYLIK 400 800

1 AYLIK 150

Posta itihadına dahil olmayan ecebl memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdil için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Zihice 4 — Kasım 79

S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı

E. 12,21 2,00 7,11 9,46 12,00 1,36

Va. 5,36 7,16 12,26 15,01 17,16 18,52

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.

T. A. Q. 19,74 m. 15193 Kcs. 20 Kw.

T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

ANKARA RADYOSU

TÜRKİYE SAATİLE

Çarşamba 25/1/939

12,30: Program, 12,35: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri, 13,10 - 14: Müzik (Riyasetiçimhur bandodu - Şef: İhsan Küncer): 1 - Vagner - Nibelungen - Mars, 2 - Joh. Strauss - Frühlingsstimmen Walzer, 3 - Schubert - Rosamunde - uvertür, 4 - Verdi - Aida - Opera, 5 - P. Lincke - Onthe Bosphorus - Türk entremezo, 13,30: Program, 13,35: Türk müziği (Saz eserleri ve şarkılardan mürekkep karışık program, Okuyanlar: Safiye Tokay, Tahsin Karakuş, Çalanlar: Hakkı Derman, Esref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üler, 19,05: Konuşma, 19,20: Türk müziği: (Pegrev ve şarkı): 1 - Gazi Giray han - Hüzüman peşrevi, 2 - Medeni Aziz efendi - Kerem eyle mestane kul bir nigâh, 3 - Arif bey - Suzınak şarkı - Pabusuna ermek üzere ey yar, 4 - Arif bey - Suzınak şarkı - Çekme elemü derdin bu dehr-i, 5 - Civan - Muhayyer şarkı - Niçin mahşerde, Okuyan: Semahat Özdenes, Çalanlar: Refik Fersan, Fahire Fersan, Vecihe, 19,50: Konuşma (Mizah saati), 20,10: Türk müziği (Saz eserleri ve şarkılar): 1 - Refik Fersan - Şetaraban peşrevi, 2 - Refik Fersan - Nihavend saz semalsi, 3 - Sadeddin Kaynak - Neveser şarkı - Hicranla harab oldu, 4 - Artaki - Nihavend şarkı - Koklasam saçlarını, 5 - Yesari Asım - Hüzüman şarkı - Ömrüm seni sevmekle nihayet, 6 - Faiz Kapancı - Hüzüman şarkı - Büklüm büklüm sırma saçının, 7 - Refik Fersan - Saz semalsi, Okuyan: Mahmud Karındaş, Çalanlar: Refik ve Fahire Fersan, Vecihe, 20,45: Ajans, meteoroloji haberleri ve ziraat borsası (fiat), 21: Memleket saat ayarı, 21: Müzik (küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 - Czernik - Dans eden kalbler - konser vals, 2 - Leopold - Çigan yortusu, 3 - Brusseimans - Felemenk rak-si, 4 - Arno Naudorf - Arzu - vals, 5 - Miroslav Shlik - İspanyol dansı, 6 - Karl Föderl - Viyana şarkısı, 7 - Felix Glessmer - Kurlangların vedası, 8 - Franz Lehar - Çocuk prens operetinden potpuri, 22: Esham, tahvilât, kambyo - nukud borsası (fiat), 22,10: Sinema sesi, 23: Müzik (Opera aryaları), 23,45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Şutka, o akşam yola çıkan Çekofa:

— Moğollara yenilirsən, sakın geri dönme! Tatarlardan kurtardığın başını ben koparırım.

Demişti.

Genç Kazak ihtilâlcisi yolda giderken, Şutkanın sözünü hatırladı.

— Ne yaman kadın şu Şutka... Beni delicesine sevdiği halde, Moğollara yenilerek dönmemi istemiyor. Kendi elle kafamı koparacağımı söylüyor. Şehirli bir kadın bunu yapar mı hiç? Ben Moskovada iken, ne zengin ve kibar kadınlar ayağıma düşmüştü. Bunlardan hiç birisi, benden intikam almak için canıma kıymak istemedi.

Çekof kendi kendine söylenirken, arkadan akseden muztarib sesler işitti. Atını durdurdu. Başını arkaya çevirdi.

Dört çevresi karla örtülü geniş bir yoldan, dize kadar kara gömülen ayaklarını güçlükle sürükliyen Kazakları gördü. Burada çok defa geceler sakin ve fırtınasız, gündüzler de tipili geçirdi. Kafiler gece yürümeyi, gündüz konaklayıp istirahat etmeyi tercih ederlerdi.

Gece yarısı olmuştu. Kazakların yoluna devam edemeyecek kadar yoruldukları belliydi. Önde giden atlılar sıra ile yere inip yorgun yaşlıları ata bindiriyorlardı. Ne de olsa elli atla yedi yüz kişiyi götürmek mümkün değildi.

Çekof uzun sakallı bir köylünün sendelemekte olduğunu gördü. Seslendi:

— Yoruldun mu?

— Hayır.

— Neden inliyorsun?

— Dizlerimi zorluyorum. Ayaklarım donmuş. Yere düşünceye kadar yürümeye ant içtim. Yorgunluk duymuyorum. Fakat, kamımın soğudugunu hissediyorum.

Çekof attan atladi.

Sakallı Kazağı kucaklayıp kendi atına bindirdi. Bacaklarını uğuşturdu. Sirtına büyük ve kalın bir gocuk verdi.

— Haydi, sür atını. Şimdi ısır-sın!

İhtiyar sevinçle Çekofun yüzüne baktı:

— Ya sen, oğul? Sen üşümez misin?

— Üşüyünceye kadar bir kaç saat geçer. O zamana kadar da sen ısınmış olursun!

Ve kamçısını şakırdatarak, arkadan gelen atlıların önünü kesti.

— Kaç saattenberi at üstündesiniz?

Ön sırada bulunan on atlı cevap verdi:

— İki saattenberi...

Çekof haykırdı:

— Haydi, ininiz aşağıya.. köpekler Arkadan yaya gelen şu zavallıların iniltisini duymuyor musunuz?

Ön sıradaki atlılar derhal yere atladılar.

Çekof ihtiyarlardan çok yorulanları bu atlara bindirdi.

— İik konak yerine varıncaya kadar, atlara sıra ile binilecek anhyor musunuz?

İhtiyar Kazaklar sevinçle birbirlerine baktılar.

Yerden ata binen iki yaşlı Kazak, yavaş yavaş konuşuyorlar:

— Şutka, kendine çok iyi bir eş seçmiş.

— Akıllı kadın. Elbette kalbini vereceği erkeğin de kendisi gibi merhametli olmasını ister.

— Şutkanın kalkınması bize acıdığından mıdır? Yoksa ileride Kazaklara büyük bir baş olmak isteyişinden mi?

— O bugün de bizim başımızdır. Şutka hem edamın öcünü almak, hem de Volga Kazaklarını istiklâle kavuşturmak için ortaya atılmıştır.

— Bu işi neden bir erkek yapmadı?

— Yapamazdı.

— Neden? Volga kıyılarında kanı

Şutka, o akşam yola çıkan Çekofa:

— Moğollara yenilirsən, sakın geri dönme! Tatarlardan kurtardığın başını ben koparırım.

Demişti.

Genç Kazak ihtilâlcisi yolda giderken, Şutkanın sözünü hatırladı.

— Ne yaman kadın şu Şutka... Beni delicesine sevdiği halde, Moğollara yenilerek dönmemi istemiyor. Kendi elle kafamı koparacağımı söylüyor. Şehirli bir kadın bunu yapar mı hiç? Ben Moskovada iken, ne zengin ve kibar kadınlar ayağıma düşmüştü. Bunlardan hiç birisi, benden intikam almak için canıma kıymak istemedi.

Çekof kendi kendine söylenirken, arkadan akseden muztarib sesler işitti. Atını durdurdu. Başını arkaya çevirdi.

Dört çevresi karla örtülü geniş bir yoldan, dize kadar kara gömülen ayaklarını güçlükle sürükliyen Kazakları gördü. Burada çok defa geceler sakin ve fırtınasız, gündüzler de tipili geçirdi. Kafiler gece yürümeyi, gündüz konaklayıp istirahat etmeyi tercih ederlerdi.

Gece yarısı olmuştu. Kazakların yoluna devam edemeyecek kadar yoruldukları belliydi. Önde giden atlılar sıra ile yere inip yorgun yaşlıları ata bindiriyorlardı. Ne de olsa elli atla yedi yüz kişiyi götürmek mümkün değildi.

Çekof uzun sakallı bir köylünün sendelemekte olduğunu gördü. Seslendi:

— Yoruldun mu?

— Hayır.

— Neden inliyorsun?

— Dizlerimi zorluyorum. Ayaklarım donmuş. Yere düşünceye kadar yürümeye ant içtim. Yorgunluk duymuyorum. Fakat, kamımın soğudugunu hissediyorum.

Çekof attan atladi.

Sakallı Kazağı kucaklayıp kendi atına bindirdi. Bacaklarını uğuşturdu. Sirtına büyük ve kalın bir gocuk verdi.

— Haydi, sür atını. Şimdi ısır-sın!

İhtiyar sevinçle Çekofun yüzüne baktı:

— Ya sen, oğul? Sen üşümez misin?

— Üşüyünceye kadar bir kaç saat geçer. O zamana kadar da sen ısınmış olursun!

Ve kamçısını şakırdatarak, arkadan gelen atlıların önünü kesti.

— Kaç saattenberi at üstündesiniz?

Ön sırada bulunan on atlı cevap verdi:

— İki saattenberi...

Çekof haykırdı:

— Haydi, ininiz aşağıya.. köpekler Arkadan yaya gelen şu zavallıların iniltisini duymuyor musunuz?

Ön sıradaki atlılar derhal yere atladılar.

Çekof ihtiyarlardan çok yorulanları bu atlara bindirdi.

— İik konak yerine varıncaya kadar, atlara sıra ile binilecek anhyor musunuz?

İhtiyar Kazaklar sevinçle birbirlerine baktılar.

Yerden ata binen iki yaşlı Kazak, yavaş yavaş konuşuyorlar:

— Şutka, kendine çok iyi bir eş seçmiş.

— Akıllı kadın. Elbette kalbini vereceği erkeğin de kendisi gibi merhametli olmasını ister.

— Şutkanın kalkınması bize acıdığından mıdır? Yoksa ileride Kazaklara büyük bir baş olmak isteyişinden mi?

— O bugün de bizim başımızdır. Şutka hem edamın öcünü almak, hem de Volga Kazaklarını istiklâle kavuşturmak için ortaya atılmıştır.

— Bu işi neden bir erkek yapmadı?

— Yapamazdı.

— Neden? Volga kıyılarında kanı

TURAKİNA

TARİHİ ROMAN

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Tefrika No. 38

Şutkanın ayağı, ne temelleri köylü kanile yapılmış saraylara girmiş, ne de sırtı kuştüyü yataklar görmüştür!

Şutka, o akşam yola çıkan Çekofa:

— Moğollara yenilirsən, sakın geri dönme! Tatarlardan kurtardığın başını ben koparırım.

Demişti.

Genç Kazak ihtilâlcisi yolda giderken, Şutkanın sözünü hatırladı.

— Ne yaman kadın şu Şutka... Beni delicesine sevdiği halde, Moğollara yenilerek dönmemi istemiyor. Kendi elle kafamı koparacağımı söylüyor. Şehirli bir kadın bunu yapar mı hiç? Ben Moskovada iken, ne zengin ve kibar kadınlar ayağıma düşmüştü. Bunlardan hiç birisi, benden intikam almak için canıma kıymak istemedi.

Çekof kendi kendine söylenirken, arkadan akseden muztarib sesler işitti. Atını durdurdu. Başını arkaya çevirdi.

Dört çevresi karla örtülü geniş bir yoldan, dize kadar kara gömülen ayaklarını güçlükle sürükliyen Kazakları gördü. Burada çok defa geceler sakin ve fırtınasız, gündüzler de tipili geçirdi. Kafiler gece yürümeyi, gündüz konaklayıp istirahat etmeyi tercih ederlerdi.

Gece yarısı olmuştu. Kazakların yoluna devam edemeyecek kadar yoruldukları belliydi. Önde giden atlılar sıra ile yere inip yorgun yaşlıları ata bindiriyorlardı. Ne de olsa elli atla yedi yüz kişiyi götürmek mümkün değildi.

Çekof uzun sakallı bir köylünün sendelemekte olduğunu gördü. Seslendi:

— Yoruldun mu?

— Hayır.

— Neden inliyorsun?

— Dizlerimi zorluyorum. Ayaklarım donmuş. Yere düşünceye kadar yürümeye ant içtim. Yorgunluk duymuyorum. Fakat, kamımın soğudugunu hissediyorum.

Çekof attan atladi.

Sakallı Kazağı kucaklayıp kendi atına bindirdi. Bacaklarını uğuşturdu. Sirtına büyük ve kalın bir gocuk verdi.

— Haydi, sür atını. Şimdi ısır-sın!

İhtiyar sevinçle Çekofun yüzüne baktı:

— Ya sen, oğul? Sen üşümez misin?

— Üşüyünceye kadar bir kaç saat geçer. O zamana kadar da sen ısınmış olursun!

Ve kamçısını şakırdatarak, arkadan gelen atlıların önünü kesti.

— Kaç saattenberi at üstündesiniz?

Ön sırada bulunan on atlı cevap verdi:

— İki saattenberi...

Çekof haykırdı:

— Haydi, ininiz aşağıya.. köpekler Arkadan yaya gelen şu zavallıların iniltisini duymuyor musunuz?

Ön sıradaki atlılar derhal yere atladılar.

Çekof ihtiyarlardan çok yorulanları bu atlara bindirdi.

— İik konak yerine varıncaya kadar, atlara sıra ile binilecek anhyor musunuz?

İhtiyar Kazaklar sevinçle birbirlerine baktılar.

Yerden ata binen iki yaşlı Kazak, yavaş yavaş konuşuyorlar:

— Şutka, kendine çok iyi bir eş seçmiş.

— Akıllı kadın. Elbette kalbini vereceği erkeğin de kendisi gibi merhametli olmasını ister.

— Şutkanın kalkınması bize acıdığından mıdır? Yoksa ileride Kazaklara büyük bir baş olmak isteyişinden mi?

— O bugün de bizim başımızdır. Şutka hem edamın öcünü almak, hem de Volga Kazaklarını istiklâle

Londra Arap mahafili hilâfetin dirilmesine imkân görmüyor

Kahirede bir camide yapılan alkışlar bir intihap değil, kral Faruğa karşı sempati tezahürü addediliyor

Londra 24 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Salâhiyyetler mahfillerinin kral Faruk'un Hilâfete «intihabı» nı teyid eden bir haber almamış olmalarına rağmen, eski İslâm şefliği makamının ihyası için yapılan bu teşebbüs, Londranın Arap taraftarı mahfillerinde büyük bir alâka uyandırmıştır.

Genç hükümdara, İslâm halifesi ünvanının verilmesini tahayyül eden Mısır kral hanedanının bu arzusunun tahakkukuna başlıca engel, Osmanlı imparatorluğunun inkırazına kadar bu ünvanın cismanî olduğu kadar ruhanî bir mana ifade etmesi ve bu ünvanı taşıyanın Medine, Mekke ve Kudüs gibi şehirlere hâkim bulunması idi. Halbuki bu ilk iki şehir, halihazırda Arabistan ve Hicaz kralı İbnis-suudun elinde bulunmaktadır. Muailleyh, şimdiye kadar Halife ünvanının kuvvetli bir komşu devletin hükümdarına verilmesini müsaîd bir şekilde karşılayacağına dair hiçbir şey söylememiştir.

Gene bu mahfiller, bir camide, hatâta bütün komşu Arap devletlerinin mürahasaları hazır olduğu halde, Müslümanlar tarafından yapılan alkışların bir intihap demek olmadığını ve mürahasaların camiye Halife intihap etmek için değil, ibadet etmek için gelmiş olduklarını ve esasen

böyle bir intihabı yapmak salâhiyyetine malik olmadıklarını beyan etmektedirler.

Bir İslâm Halifesinin intihabı, zarurî görüldüğü takdirde, bu intihabı yalnız Arapların değil bütün dünyadaki Müslümanların müesseselerinin yapabilecekleri ilâve olunmaktadır.

Aynı mahafille göre, böyle bir mesele asla mevzu bahis değildir. Çünkü Hilâfet müessesesi, eski Osmanlı imparatorluğunun bugün hükümdan sakıt olmuş olan eski ananelerine tekabül ediyordu ve umumî harpte Halife tarafından müttefiklere karşı cihadı mukaddes ilân edildiği zaman za'fı meydana çıkmıştır.

Arap âleminin ekseriyeti, Halifeyi takipten imtina etmiş ve Türkiyeye karşı millî mücadeleye atılmıştır. Binaenaleyh şimdiki Arap milletlerinin teşriki mesaisi, Hilâfetten daha sağlam olmalıdır ve her şeyden evvel, ihtiyarî veya gayri ihtiyarî olarak sadece Mısırlıların kral Faruk'a karşı göstermiş oldukları bir sempati galeyani mevzu bahis olması ve bununla Londra konferansından evvel Kahirede toplanmış Arapları alâkadar etmemiş bulunması muhtemeldir.

Bugün Kahire merasiminin manası hakkında en ziyade şüphe ve tereddüd izhar eden mahafil, Suudî mahfilleridir.

Hükûmetle alâkası olduğunu iddia eden bir şirketin marifetleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

dar hepsini durdurduk. Aynı zamanda İngiltere hükûmetine bu şirketi tanımadığımızı ve bu şirketin hükûmetle asla alâkası olmadığını duyurduk ve keyfiyeti bu kanalla bütün ticarî müesseselere haber vermeğe teşebbüs ettik. İngilterede bu hareketi yapanlar ihtimal ki kendilerine fazla kıymet ve ehemmiyet vermiş olmak için yanlış bir temsil sıfatı takınmışlardır. Aldığımız habere göre, bazı resmi daire ve müesseseler memurlarının şirketlerine dahil olduklarını iddia etmişlerdir. Bu isim evvelâ bize ecnebi bir şirket ismi gibi geldi. İthalât ve ihracat veya büyük bir isim hülâsası olarak telâkki ettik. Haricemiz üç gündenberi bu meselenin mahiyetini İngiltereden anlamağa çalıştı. Bu sabah öğrendik ki şirket İstanbul'dadır. «İmpeks limited» namını taşımaktadır. Üç ay evvel kurulmuştur. Adliyemiz işe vaziyet etmiş ve İktisad Vekâleti faaliyete geçmiştir. Tahkikat iki cepheden yürüyor. Elde edilecek netice bütün sarahatle umumî heyetinize arz edilecektir. Müteşebbisleri hakkında icap eden kanunî muamelelerin ehemmiyeti tatbik ve ifa olunacağına emin olabilirsiniz. Başvekilin bu beyanatı umumî heyetin tasvib sadalarıle karşılandı.

Hilâfet meselesi

Başvekilin bu beyanatından sonra Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu söz alarak 10-15 gün zarfında cereyan eden haricî ve siyasi ahval ve vekayî hakkında beyanatta bulunduktan sonra bu hâdisat ve vekayiden hilâfet meselesi üzerinde tevakkuf ederek şu izahatı vermişlerdir:

Son gelen haberler gösteriyor ki tam manasile bir hilâfet ilân edilmiş değildir. Mesele kral Faruk'un bizzat imamlığını yaptığı bir namazdan sonra camide bulunanlar tarafından bir İslâm halifesi gibi karşılanması ve alkışlanmasıdır. Cemaat içinde imam Yahyanın ve İbnis-suudun çocukları ve beş yüzden fazla zabıt mevcut imiş.

Türkiye cümhuriyetçi ve lâik bir devlettir ve lâik ve cümhuriyetçi kalacaktır. Onun için diğer devletlerin de lâik ve cümhuriyetçi olmalarını arzu etmemizi herkesin tabii görmesi lâzımdır. Gene bunun kadar tabii bir cihet vardır ki o da bizim gerek cümhuriyetçiliği ve gerek lâikliği her devletin dahilî bir işi telâkki etmemizdir.

Onun için hudutlarımız haricindeki topraklardaki devlet ve hükûmet şekilleri ve bu şekiller içinde dinin yer alması veya ayrıt edilmesi bizi asla alâkadar etmez.

Bizi alâkadar eden cihet haricî, siyasi, iktisadî münasebatımızdır ki bu noktadan Mısırın genç hükümdarının ve Mısır halkının candan ve samimî dostuyuz.

Cümhuriyet hükûmetimizin bu iş ve Mısır hükümdarı hakkında mütaaleatını söyledikten sonra hilâfet müessesesi hakkındaki düşüncemizi ilâve etmeliyiz.

Bize göre hilâfet müessesesi modası geçmiş, ihtiyar ve herhalde zararı kârından çok fazla bir korkuluktur ki bulunduğu yere dünya şümül bir husumet celbeler, hatta İslâm devletleri arasında dahi istirkap ve nifak tohumları saçar.

Eğer Mısırda başlayan bu hareket bir gün emri vaki olursa hariciyemizdeki mevcut malûmata nazaran, kısa veya uzun fasıllarla aynı emri vaki bazı İslâm devletleri tarafından da tekrar edilecektir ki bu hal İslâm devletlerini birbirinden uzaklaştıracak ve İslâm milletleri arasında yeni bir nifak sokacaktır.

Bu işte lâik ve cümhuriyetçi Türk devletine düşen tek vazife bu hazin akıbet üstüne alâkadarların dikkatini celbetmektir.

Hariciye Vekilinin izahatı umumî heyeteçe tamamen tasvip olundu ve ruznamede başka madde olmadığından celseye nihayet verildi.

Dr. İRFAN KAYRA

Röntgen mütehassısı

Türbe, Bozkurd kuraathanesi karşısında eski Klod Farek sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar ★

Türkiye - Bulgaristan münasebetleri

Sofyadan dönen Bulgaristan orta elçisi doktor Kristofun beyanatı

«Bizi uzaklaştıran zıd menfaatler yoktur. Bulgaristanın ve Türkiye'nin politikaları barışın muhafazası gibi yüksek bir fikirden müphem bulunmaktadır.»

İstanbul 24 (A.A.) — Evvelce haber verdiğimiz gibi, birkaç hafta mezuniyetten sonra Sofyadan dönmüş olan Bulgaristan orta elçisi Dr. Kristof, kendisine görülen bir mümessillimize, Türkiye - Bulgaristan münasebetleri hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

«Sofyaya seyahatim hususî mahiyette idi. Bununla beraber, gerek Hariciye Nazırı ve gerek Bulgar politik mahfillerle temas etmek imkânını buldum. Görüşmelerimden elde ettiğim intibahım, iki memleket arasındaki münasebetlerin samimî ve candan bir dostluk içinde inkişaf etmekte olduğudur. Bütün Bulgar Milleti Büyük Atatürkün ziyatı üzerine Türk milletinin duyduğu acı karşısında derin, içten gelen bir sempati hissi göstermiştir. Fakat Bulgar efkârı umumiyetle sorusunu memnuniyetle müşahade ve tesbit etmiştir ki, Türkiye, bu ziyadan çok elim bir surette müteessir olmakla beraber, yarının vazifesi önünde bir dakika bile tereddüd etmeden şayanı kayıt bir disiplin ve ittifakla yeni Milli Şefini bulmuş ve kültürel ve barış işlerinde yakın ve uzak milletler arasında anlayış eserine devam arzusunun katı bir şekilde ifade etmiştir.

Memleketimin parlâmenter, entelektüel ve ekonomik mahfillerinde Türk milleti ve onun dirjanları hakkında yalnız sempati ve hürmet hissiyatına şahid oldum. Birbirine coğrafi, tarihi bağlar ve hayat

tarzlarıle bağlı bulunan Türk ve Bulgar milletlerinin her türlü muzmer fikri bertaraf eden en samimî bir dostluk içinde yaşamaları lüzumu aşıkardır. Bizi ayıran siyasi mesele yoktur. Bizi uzaklaştıran zıd menfaatler yoktur. Bulgaristanın ve Türkiye'nin politikaları beynelmillel münasebetlerde barışın ve adaletin muhafazası gibi yüksek bir fikirden müphem bulunmaktadır. Bu fikir uğrunda iki memleket teşriki mesal edebilirler ve etmeleri lâzımdır.

Şurasını da kaydetmeliyim ki, garp Avrupasının karışık bir hava içinde yaşamakta olduğu ve bütün milletlerin yarına az çok bir endişe ile bakmakta bulunduğu şu sırada, Balkanlar, kıymetli azımsanmamak lâzımgelen ve barışın muhafazasında mühim bir rol oynayabilecek olan bir huzur içinde yaşamaktadır. Bu huzur, hiç şüphesiz, acı bir tecrübenin ve politik bir olgunluğun ifadesidir. Balkan milletleri karşılıklı cidal ve toprak peşinde olmanın cezasını yakın bir mazide pek pahali ödemişlerdir. Bu milletlerin kültür ve refahlarını kurabilmek için diğer milletlerden ziyade barışa ihtiyaçları vardır ve eminim ki, karşılıklı iyi niyetle ve yalnız bugünkü menfaatleri dolayısıyla değil, aynı zamanda yarının menfaatleri bakımından da, gerçek bir Balkan teşriki mesalsine erismeleri ve bu suretle de kendilerine müreffeh ve mesud bir yaşayış temin etmeleri mümkün bulunmaktadır.»

Halk Partisi divanı bugün toplanıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

karar aynen şöyle idi: Cümhuriyet Halk Partisinin memleketin siyasi ve içtimai hayatında götüğü yüksek maksatların tahakkukunu kolaylaştırmak ve Partinin inkişafını arttırmak ve hızlandırmak için bundan sonra Parti faaliyeti ile hükûmet idaresi arasında daha sıkı bir yakınlık ve daha ameli bir beraberlik temin etmesine genbaşkurca karar verilmiştir. Bu maksadla:

1 — Dahiliye Vekili genyönkurul üyeliğine alınmış ve kendisine Partinin genel sekreterlik vazifesi verilmiştir.

2 — Bütün vilâyetlerde Parti başkanlığına vilâyetin valisi memur kılınmıştır.

3 — Umumî müfettişler mintakaları dahilinde bütün devlet işlerinin olduğu gibi Parti faaliyet ve teşkilâtının da yüksek murakip ve müfettişleridir.

4 — Vilâyetlerde iliyönkurulca intihap edilmiş bulunan başkanlar üye durumunu almış ve mansup veya mahallince müntehap mebus başkanların başkanlık vazifeleri hitam bulmuştur.

5 — Bu beyannamenin icaplarını Parti genel sekreteri olmuş bulunan Dahiliye Vekili takip ve tanzim edecektir.

6 — Yukarıdaki maddeler bütün Parti teşkilâtında umumî müfettişliklere tebliğ olunmuştur.

İzmir İncir ve Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği

T A R I Ş S İ R K E S İ

Halis taze üzümden yapılmıştır.

T A R I Ş S İ R K E S İ

İştihanızı açar.

T A R I Ş S İ R K E S İ

Size emniyet ve zevkle yemek yedirir.

T A R I Ş S İ R K E S İ

Cidden emsalsiz ve rakipsizdir.

Sihhatini sevenler, sofralarında

Behemehal **T A R I Ş S İ R K E S İ** bulundurmaldır.

Satış mağazası:

Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 64

(Parmakkapı tramvay durağı)

Soğukalgınlığı
diyip geçmeyin

Aksırır, aksırır, aksırırsınız;
geçer gibi olurken yeniden geri gelir.

İşte

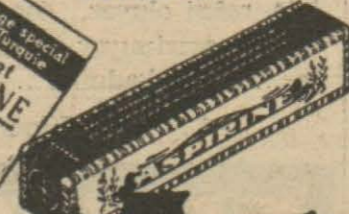
grip

böyle başlar!

Vakit geçirmeden grip, soğukalgınlığı ve ağrıları
karşı emniyetli ilaç **A S P İ R İ N** alın!

İsrarla

ASPIRİN

isteyiniz!

Aspirin'in tesirli ve hakiki olduğunu ⊕ markası garanti eder.

Satınırken dışında ve tabletlerin üstünde

⊕ markasının bulunmasına dikkat ediniz.

K E N A N

Basımevi ve Klîşe Fabrikası

Sahip ve müdürü: Kenan Dinçman

Son sistem makinelerle mücehhez klîşe atölyesi - En mükemmel tabî makineleri ve mücellidhane takımları

Alelûmum klîşe ve tabî işlerinde en titiz müşterileri bile memnun bırakacak vaziyette bir müessesedir.

Mecmua, Broşür, Kitap, Defter, Nefis renkli baskı işlerini en ehven fiatle deruhte eder.

Babiâli civarında Narlıbahçe sokağında No. 15 Telefon: 20113

GRİP sız, NEZLE sız, ÖKSÜRÜK süz, Bir Kış VALDA PASTİLLERİ Sayesinde kabildir.

Hakiki VALDA ismi üzerinde ısrar ediniz. Her mühim eczanede bulunur.

Her sabah alacağınız bir tek **KESKİN KAŞE** Üşütme, grip, nezleye ve ağrılara birebirdir. **SALİH NECATİ** Bahçekapı

Scanidnavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig, Dnyla Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanları şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir akmış ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo dan beklenen vapur ar.

Vikingland vapuru 26 K. Saniye doğru. İsa vapuru 1 Şubatı doğru.

Vasaland vapuru 6 Şubatı doğru.

Yakında İstanbula Hamburg Rotterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg, Dantzig - Stockholm, ve Oslo limanları için hareket edecek vapurlar.

Gumborg vapuru 25 K. Saniye doğru. İsa vapuru 5 Şubatı doğru.

Vasaland vapuru 6 Şubatı doğru

Fazla tafsilat için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentahına müracaat.

Tel: 44991 - 2 - 3

İstedığınız gibi
BİR OTOMOBİL
almak veya satmak için

"AKŞAM"ın
KÜÇÜK İLAN
larından
istifade ediniz!

AKŞAM MATBAASI

Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı adedi yüksek risale, kitab ve her nevî matbuaları en temiz şekilde en ehven şeraitle basar.

★

Devamlı işler için hususî şerait tesbit edilir. Fazla tafsilat için matbaa idaresine müracaat.

Telefon: 20497

İstanbul Asliye Birinci Ticaret Mahkemesinden:

Aderyatika vapur kumpanyasına mensup İtalya bandıralı F. Grimani vapurunun 37 nci seferi ile 157 sayılı polişe mucibince müekkilli Burla Biraderler müessesesi namına gelen MS/BB markalı 8851/53 No.lu 3 sandık elektrik malzemesi ile Hayri Araboğlu acentasına mensup Birleşik Amerika bandıralı EXCELLO vapurunun 32 nci seferi ile yine müekkilli müessese namına gelen 51 No.lu polişe muhteviyatından müfrez B. F. C. markalı FH. 46/413 F - 2123 - 11 - 16 ve 61 ve 63 No.lu sandık buz makinası ve aksamına aid iki adet ordininonun zayı olduğundan iptallerine karar verilmesi mezkûr müessese avukatı İsak Hazan, tarafından arzuhal ile talep edilmiş olmakla Ticaret kanununun (638) inci maddesi mucibince ziyayı ıddia olunan işbu ordininoların bulan tarafından 45 gün zarfında mahkemeye ibraz olunması lüzumu ve ibraz edilmediği takdirde bu müddetin hitamında iptallerine karar verileceği ilân olunur.

(14207)

DOYÇE ORIENTBANK
Dresner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata ve İstanbul)
Depo: Tütün Gümrük İzmir

Güzelliğiniz için:

KREM BALSAMIN KANZUK

Bütün dünyaca takdir edilmiş sıhhi güzellik kremleridir. Gece için yağlı, gündüz için yağsız halis acıbadem çeşitleri hususî vazo ve tüplerde satılır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Galatasaray lisesi alım satım komisyonu başkanlığından

Keşif bedeli İlk teminatı
Lira K. Lira
6381 29 479 kalörifer kazanı

Galatasaray lisesine yeniden alınıp yerine konacak olan ve keşif bedelli ve ilk teminatı yukarıda yazılı iki adet kalörifer kazanının 6/2/939 pazartesi günü saat 14,30 da; Beyoğlunda İstiklal caddesinde 349 numaralı binanın üst katında İseler muhasebeciliğinde alım satım komisyonunda açık eksiltmesi yapılacaktır. Bu işe gireceklerin keşifname ve şartnameyi görmek üzere okul idaresine ve ticaret odasının yeni sene vesikasile en aşağı üç bin liralık bu gibi kalörifer ve mümasilî inşaat ve tamaratı yaptığına dair resmi müesseselerden alınmış vesika ve teminat makbuzlarıyla belli gün ve saatte komisyonuna gelmeleri (331)

İstanbul belediyesi ilânları

Belediyeye bağlı daire ve müesseselere lüzumu olan ve hepsine 793 lira 75 kuruş bedel tahmin edilen Kırtasiye levazımı açık eksiltmeye konulmuştur. Listesile şartnamesi Levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda vesika ve 59 lira 53 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 6/2/939 pazartesi günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdır. (B.) (453)

ODEON

Yeni çıkan fevkalâde plâklar

ODEON FASIL HEYETİ

270271 No. : Hüzam faslı — Meyledip ağıyarı aldın
Hicaz faslı — Her zahmî ciğer

KÜÇÜKMELÂHAT

270268 No. : Hicaz şarkı — Akşam erken beklerim
S A R I G Ü L

ÜRGÜPLÜ FADİME ve FADİK

270269 No. : Halk şarkısı — İstanbul yolunda
Halk şarkısı — Pınar senin sağ yanında

ÜRGÜPLÜHANİFE

270270 No. : Halk şarkısı — Uzun pantolonlu oğul
Halk şarkısı — Demir Orak

HAMİYET DUYGULU

270267 No. : Laz havası — Trabzon Yah Boyu
Karadeniz — Taka Türküsü

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satılma Komisyonundan:

Eşyanın cinsi	Miktarı	Tahmin tutarı	İlk teminatı	Eksiltmenin
		Lira krş.	Lira Kuruş	Tarih Gün saat
Saraç malzemesi	7 kalem	944 19	71 00	7/2/939 Salı 11
Ayakkabı tamir malzemesi.	7 kalem	763 80	58 00	» » 11,15

1 — Yukarıda yazılı iki kalem eşyanın gösterilen gün ve saatlerinde pazarlıkları yapılacaktır.

2 — Şartname ve evsafı komisyonundur. Görülebilir.

Şartname ve evsafı komisyonudur. Görülebilir. İlk teminat makbuzları ve kanunî vesika

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartnamesi mucibince 1500 kilo kazein kola açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beher kilosu sıf 50 kuruş hesabı 750 lira muvakkat teminatı 56,25 liradır.

III — Eksiltme 9/2/939 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesinde alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün parasız olarak sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (442)

I — İdaremizin İzmir Tütün fabrikası için (6) adet elektrik motörü şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beheri (100) lira hesabı 600 lira muvakkat teminatı (45) liradır.

III — Eksiltme 20/2/939 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 te Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız teklif ve kataloglarını tedkik edilmek üzere ihale gününden 10 gün evveline kadar İnhisarlar umum müdürlüğü Tütün fabrikalar şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lazımdır.

VI — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (86)

Cinsi	Miktarı	Muhammen beheri	bedeli tutarı	% 7,5 teminatı	eksiltme şekli
		Lira Kr	Lira Kr.	Lira Kr.	saati
Tonga ipi	10.000 kilo	— 60	6000.—	450.—	kapalı 15

Kristal yazı takımı (8 parçalı) 40 adet 14 52 580.80 43 56 pazarlık 16

I — Şartname ve nümuneleri mucibince satın alınacak (10.000) kilo tonga ipi ile (40) adet (8 parçadan ibaret) kristal yazı takımı hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı eksiltmeye konulmuştur.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 7/2/939 tarihine rastlayan salı günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneler de görülebilir.

V — Kapalı eksiltmeye girmek isteyenlerin mühürlü teklif mektubu kanunu vesak ile % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfları ihale saatinden bir saat evveline kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına, makbuz mukabilinde vermeleri ve pazarlığa iştirak edeceklerin de muvakkat teminatları ile komisyona gelmeleri ilân olunur. (443)

Miktarı	Ebat
300 adet 7,800 M3	400X25X2,6
300 » 8,736 »	400X28X2,6

I — Yukarıda ebat ve miktarı yazılı ceman 16.536 metre mikâbi kereste açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beher metre mikâbi 38.50 lira hesabı 636.64 lira ve muvakkat teminatı 47.75 liradır.

III — Eksiltme 28/1/939 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacağından isteklilerin % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (469)

Kartal tarım kredi kooperatifinden

Mevcut proje ve fennî evrakı mucibince açık eksiltme suretile Kartalda kooperatifimiz için bir bina yaptırılacaktır. Muhammen keşif tutarı 3670 lira 20 kuruştur. Proje ve fennî evrak hergün kooperatifimizde görülebilir. Eksiltme 14/2/939 salı günü saat 14 de Kartal tarım kredi kooperatifinde yapılacaktır.

Taliplerin mühendis veya mimar olmaları veyahut inşaatın bitmesine kadar bir mühendis veya mimarı iş başında bulunduracağına dair noterden musaddak taahhüt kâğıdı ibraz etmeleri ve 275 lira 20 kuruş teminat akçesile birlikte müracaatları ilân olunur. (545)

Bursa Belediye Riyasetinden:

Bursa belediyesi Müzikevi keman muallimliği münhaldir. Konservatuvar mezunu olanlardan veya serbest keman muallimliği yapmış bulunanlardan isteklilerin kısa zamanda en geç 2. Kânun 939 sonuna kadar istidallarına ilişik vesikalarile Bursa Belediye Reisliğine müracaatları ilân olunur. (531)

Daktilo Bayan aranıyor

Türkçe ve Fransızca bilir daktilo bayana ihtiyaç vardır. İstenografi bilenler tercih edilir.

İstanbul posta kutusu 300 ze tercümei halini bildirmekle beraber tahriren müracaat olunması.

TÜRK HAVA KURUMU

26 NCI TERTİP

BUYUK PIYANGOSU

Dördüncü keşide: 11/Şubat/1939 dadır. Büyük ikramiye: 50,000 liradır... Bundan başka: 15.000,

12,000, 10,000, liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertipten bir biletle alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyanonun mes'ud ve bahtıyarları arasına girmiş olursunuz.

RADYOLİN

ile SABAH - ÖĞLE - AKŞAM HER YEMekten SONRA muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Dr. Rabia Arat

Berlin Üniversitesi mezunu
İÇ HASTALIKLARI MUTAHASSISI
Belediye karşısı Sinan Ağa apr. N. 19
Muayene her gün Sa: 14 - 18 ★

Bayram için en
mükemmel hediye
Bir MOVADO Saati

Erkek - Kadın - Altın ve Metal
15 sene garanti
6 AY VADE

OSMAN ŞAKAR

GALATA: Bankalar caddesi No. 47
Voyvoda Han Zemin Kat
BEYAZIT: Üniversite caddesi No. 28
KADIKÖY: İskele Cad. No. 33/2

BIRAKINIZ

İsraf ettikleri paralarının,
Heder eyledikleri ömürlerinin
faydasız olduğunu ve
uğrıyacıkları

SUKUTU HAYALİ'n

azamî elbet bir gün
anlıyacaktırlar.

MUCİZE

devri geçmiştir. Katiyetî fen-
niye dururken hayalât ile
uğraşmaz.

KREM PERTEV

Hiçbir zaman sizlere
muhalî vadetmedi.

FAKAT

her daim sözünü isbat eyledi.

Dr. KEMAL NURİ İmre

Cilt ve Zührevî Hastalıklar Mütahassısı
Beyoğlu Tünel başı Suriye Pasajı
No. 8 Tel: 40153 ★

"Kurtuluş," Biçki ve dikiş dersansı

Müdüresi: Mm. Papazyan

Haftanın 4 gününü kadınlara günde
üçer saat Fransız usulüyle biçki ve di-
kiş dersî tedris edilir ve 4 ayda Maa-
riîçe musaddak diploma verir. Feriköy
Tepeüstü 116 No. Papazyan apartmanı.

Saç bakımı

Güzelliğin en birinci şartı.

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini
tedavi eden tesiri mücerreb bir
ilâçtır. ★

Osmanlı Bankasından:

İLAN

Kurban Bayramı münasebetile Osmanlı
Bankasının Galata merkezile Yenica mi ve
Beyoğlu şubeleri 31 İkincelânun 1939 ve
1-2-3-4 Şubat günleri kapalı bulunacak-
tır.

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü Şevket Rado
Akşam Matbaası

Aile saadeti tasarrufla kaimdir.

Müsait şart-
larla banka-
ya yatıraca-
ğınız paralar
istikbalinizi
koruyacak-
tır.

Faizleri

her ayın birinde ödeyen

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

KUPONLU
VADELİ
MEVDUAT

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Deniz merakibi- de supalan yap- mak maden kömürü ton	Supalandan vinçle vagona tahmil maden kömürü ton	Supalandan ar- ka ile vagona tahmil maden kömürü ton	Vinçsiz merakibi bahriyeden arka ile vagona tah- mil maden kö- mürü ton	Vinçsiz merakibi bahriyeden arka ile vagona tah- mil Kok kömürü ton
---	---	---	---	---

36032	23036	12996	917	5536
Beher tonu (10) Kuruş	Beher tonu (3) Kuruş	Beher tonu (18) Kuruş	Beher tonu (20) Kuruş	Beher tonu (35) Kuruş

İdaremizin Haydarpaşa limanında bir sene zarfında tahmil tahliyesi icra
edilecek olan maden ve kok kömürlerinin tonajları takribi olarak her ameli-
yenin altında gösterilmiştir.

7/2/939 tarihine müsadif salı günü saat 11 de Haydarpaşa gar binası da-
hilinde 1 nci işletme komisyonu tarafından kapalı zarf usulü münakasası
icra edilecektir. Bir senelik maden ve kok kömürünün tahmil tahliyesi için
8754 lira 56 kuruş muhammen bedel konmuştur. 656 lira 59 kuruş muvakkat
teminat ile aynı gün saat ona kadar komisyon reisliğine müracaat edilmesi
ve bu işe ait şartnamelerin H. Paşa liman rıhtım başmüfettişliğinden parasız
olarak alınması ilân olunur. (526)

★

Eskişehirde Yol atölyesinde yaptırılacak marangozhane ve garaj bina-
ları bütüm beton ve kâgir inşaatı ile ahşap ve demir inşaatı vahidi fiyat
üzerinde kpalı zarf usulüle eksiltmeye konmuştur.

- 1 — Bu işlerin muhammen bedellî 115,000 liradır.
- 2 — İstekliler bu işe ait şartname ve sair evrakı Devlet Demiryolları An-
kara, Eskişehir ve Sirkeci veznelerinde 575 kuruş mukabilinde alabilirler.
- 3 — Eksiltme 9/2/939 tarihinde Perşembe günü saat 15 te Ankarada Dev-
let Demiryolları Yol dairesinde toplanacak Merkez Birinci komisyonunca
yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektupları ile birlikte
aşağıda yazılı teminat ve vesaiiki aynı gün saat 14 e kadar Komiyon reisliği-
ne tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun «7000» liralık muvakkat temi-
nat,

B — Bu kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Bu işe aid ehliyet vesikası «Ehliyet vesikası için eksiltme tarihinden
en az sekiz gün evvel Nafia Vekâletine müracaat edilmesi. «109» «245»

KİMSE DUYMASIN?

Başınız Dişiniz
mi ağrıyor?
Grip mi oldunuz?
Nezlenizmi var?

HİÇ DÜŞÜNMEYEN BİR KAŞE
SEFALİN

ALINIZ
Size yegâne tavsiyemiz bu dir.
FAKAT
KİMSE DUYMASIN

NEOKÜRİN

Gripi ve nezleyi, baş, diş ve romatizma